

บทที่ 6

แ่งคิดเกี่ยวกับสถาบันทางการเมือง
ของ เปลว สีเงิน

นามปากกา "เปลว สีเงิน" ที่วิจารณ์การเมืองมานับสิบปีในคอลัมน์ "สะบัดปากกา ตีแสบหน้า" ทั้งที่หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้ปรากฏให้เห็นถึงแ่งคิด และมุมมองต่างๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันการเมืองอย่างค่อเนื่องกันมามากมาย ช่วงเวลาสิบปีเช่นนี้ ได้สะสมประสบการณ์ในการคิดจนถือว่า เปลว สีเงิน ได้หล่อหลอมประสบการณ์การคิดจนมาเป็นแ่งคิดของตนเอง

ในการศึกษาถึงแ่งคิดเกี่ยวกับสถาบันทางการเมือง ของ เปลว สีเงิน ระหว่างช่วงปี 2523 - 2530 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ในช่วงระหว่างรัฐบาลชุดที่ 1 ของ พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ จนถึงรัฐบาลชุดที่ 5 นั้น จะประกอบด้วยการวิเคราะห์สองส่วน ส่วนแรกจะวิเคราะห์จากข้อเขียนในคอลัมน์ "สะบัดปากกา ตีแสบหน้า" ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เพื่อให้ทราบถึงการแสดงออกทางความคิดเห็นต่อสถาบันการเมือง อันได้แก่ สถาบันรัฐสภา สถาบันพรรคการเมือง และสถาบันทหาร ส่วนที่สอง เป็นการสัมภาษณ์ข้อคิดเห็นจาก วิจารณ์งามเม้น เจ้าของนามปากกา "เปลว สีเงิน" ที่มีต่อสถาบันการเมืองทั้งสาม พร้อมกันนั้นจะสัมภาษณ์ถึงข้อคิดเห็นต่อผู้นำประเทศ และระบอบประชาธิปไตยของไทยด้วย

แ่งคิดเกี่ยวกับสถาบันรัฐสภา

ในช่วงของการผลัดเปลี่ยนตัวนายกรัฐมนตรีจาก พล.อ. เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ มาเป็น พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ นั้น เปลว สีเงิน ได้ชี้ถึงกระแสการเคลื่อนไหวคัดค้านในสังคมขณะนั้น โดยเขียนไว้ในคอลัมน์ "สะบัดปากกา ตีแสบหน้า" เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2523 ด้วยอักษรตัวแรกทีกล่าวไว้ว่า

มันไม่ใช่กลไกและกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ ไม่ใช่พลังลับของกลุ่มก้อนผู้กระสันอำนาจทางการเมือง แต่มันเป็นกลไกและกฎเกณฑ์ของระบบประชาธิปไตยภายใต้ประชามติผลักดันให้เป็นไปสำหรับความเคลื่อนไหวของกลุ่มต่างๆ นับตั้งแต่รัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ประกาศขึ้นราคาน้ำมันครั้งล่าสุด

... รัฐบาลทุกรัฐบาลมีหัวใจการทำงานอยู่ที่ "จะทำทุกอย่างเพื่อความผาสุกของประชาชน" ถึงแม้รัฐบาลจะมีเสถียรภาพมั่นคงปานใดก็ตาม แต่การบริหารขัดกับประชามติ ขัดกับความอยู่ดีมีสุขของประชาชน คนบางกลุ่มอึด แต่ส่วนใหญ่หัวโหย อดอยาก ถึงรัฐบาลนั้นจะอยู่ได้แต่ก็อยู่ภายใต้เสียงสาปแช่งของประชาชน

อย่างไรก็ตาม ไม่เคยปรากฏว่ามีรัฐบาลยุคไหนๆ ที่เดินทวนกระแสศรัทธามวลชนจะยั่งยืนอยู่ได้ อำนาจไม่เคยกดแขนมหาชนให้ลดกำปั้นลงคำ

... ขณะนี้ทิศทางของประชาชนก็พอชี้ให้เห็นแล้วว่าเขามีความต้องการอย่างไรกับรัฐบาลนี้ ไม่ใช่ไม่พอใจในตัวผู้นำ แต่เขาไม่พอใจในนโยบายการบริหารที่มีแต่ขึ้นราคาโยนภาระให้ประชาชนแบก

มันเป็นเสียงกู่ก้องตามครรลองประชาธิปไตย ซึ่งตัวนายๆ เองไม่เคยปฏิเสธความเคลื่อนไหวภายใต้กฎเกณฑ์นี้ ระบบประชาธิปไตยยอมแก้ไขได้ในแบบแผนของประชาธิปไตย.. ครับ.. ถ้าไม่คิดผูกขาด

หลังจากที่ พล.อ. เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้ประกาศลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีกลางสภาแล้ว ในระหว่างที่มีแนวโน้มว่า พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ จะมาเป็น นายรัฐมนตรีคนต่อไป เปลว สีเงิน ได้สะท้อนความคิดเห็นถึงวิถีทางการสรรหาคณะรัฐมนตรีที่พึงจะเป็นในความคิดของตนเองไว้ในคอลัมน์ประจำวันที 23 กุมภาพันธ์ ในหัวเรื่อง "การเมืองกับการทหาร" ว่า

... ประชาชนเขาเข้าใจในลัทธิมนุษยชนภายใต้ระบบประชาธิปไตย เขาอยากให้ผู้ปกครองเขามาจาก "มติ" ของพวกเขา คือการเลือกตั้ง เพราะเขาคิดว่าคนที่เลือกเข้าไยยอม

เข้าใจความต้องการความทุกข์ ความสุข ของพวกเขา มากกว่าคนที่ เป็นผู้นำเข้านำเข้ามาจาก บารมีจากคนบางกลุ่ม บนรากฐานของเล่ห์กล

ผมว่าถ้ามีการพัฒนาขึ้นไปต่อจากนี้ ควรจะให้ผู้นำคือนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี มีมาจากผู้แทน เพราะผู้แทนคือคนของประชาชน เมื่อทำดีก็ดีไป ถ้าไม่ดีประชาชน เขาจะได้ จิกหัวตำได้ทันที ปาก นอกจากนี้ จะได้เปลี่ยนตัวในระบบรัฐสภาได้ง่ายๆ ด้วย ถ้าเหลือ กาลังลาก

ครับ...การเปลี่ยนหัวผู้บริหารไม่ใช่ของแปลกประหลาดอะไร ขออย่าให้เปลี่ยนด้วย ระบบปฏิวัติรัฐประหารเลย มันหวาดเสียว ลูกเล็กเด็กแดงมันจะเสียนิสัยเอาไปใช้ตอนโตๆ อีกด้วย

จากกรณีที เปลว สีเงิน ได้แสดงความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐบาลนี้ ทำให้เห็นได้ว่า เปลว สีเงิน มีความคิดในการตัดสินใจปัญหาที่อิงอยู่กับ เสียงส่วนใหญ่ของประชาชน และรัฐสภา และแม้ว่า เปลว สีเงิน จะได้เสนอให้นายกรัฐมนตรี มาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ตาม แต่เมื่อ พล.อ. เปรม ได้รับการลงมติในที่ประชุมรัฐสภา ให้เป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว เปลว สีเงิน ก็มิได้แสดงการต่อต้านในมติที่เป็นเสียงส่วนใหญ่

ต่อมา เมื่อมีการเสนอให้แก้รัฐธรรมนูญ เมื่อปี 2525 และผลปรากฏว่า ร่างแก้ไข รัฐธรรมนูญของรัฐบาลแพ้วทวดในวาระสามอันเนื่องมาจากวุฒิสมาชิกไม่ลงคะแนนเสียงรับรอง ให้ แม้แต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ขาดประชุม และบางรายถึงใช้สิทธิออกคะแนนเสียง กรณี ดังกล่าว แม้ว่า เปลว สีเงิน จะสนับสนุนให้มีการแก้รัฐธรรมนูญมาตั้งแต่แรก แต่เมื่อผลออกมา เป็นไปเช่นนั้น เปลว สีเงิน ก็ยอมรับมติเสียงส่วนใหญ่เช่นกัน โดยเฉพาะยอมรับต่อการแก้ไข สิทธิตามครรลองประชาธิปไตยของวุฒิสมาชิก ทั้งๆ ที่ไม่เห็นด้วย ดังที่ปรากฏในคอลัมน์ วันที่ 14 กรกฎาคม 2525 ว่า

...ท่านวุฒิสมาชิกไม่ต้องการจะให้แก้ไข ต้องการจะให้นายกฯ มาจากไหนก็ได้ ไม่ จำเป็นต้องมาจาก สส. ท่านไม่ต้องการให้ลดจำนวนวุฒิสมาชิก และลดอำนาจ แล้วท่านก็ รวมพลังกัน แสดงความพร้อมเพรียงตามหลักประชาธิปไตย ว่าได้แก้ไขแม้เพียงในขั้นหลักการ

ซึ่งแม้ในความเป็นจริงนั้น ถ้าต่างฝ่ายต่างเข้าใจในหน้าที่ วุฒิสมาชิกก็ลงคะแนนเสียงตามที่ไม่เห็นด้วย สส.ก็ลงคะแนนเสียงตามที่ต้องการให้แก้ไข ฝ่าย สส. จะต้องชนะแน่นอน เพราะฝ่าย สส. มีจำนวนมากกว่า

แต่ก็แพ้ไปทั้งๆที่มากกว่า เพราะท่านเล่นไม่ไปประชุมกัน แต่มบางคนที่อยู่เบกขาไม่ออกเสียงเสียงอีก ผลออกมาเป็นอันว่าเสียงสนับสนุนให้แก้ไขไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวน สส. เป็นอันพ่ายแพ้ไป

แพ้อย่างน่าสมเพช เวทนาในความไร้เดียงสาของบุคคลที่ได้ชื่อว่า "ผู้แทนราษฎร" ผมยืนยันในเจตนาเดิมโดยไม่มี การท้อหลดคอแหลในหัวใจว่า ศรีธราการ เล่นการเมืองในระบบประชาธิปไตยของท่านวุฒิสมาชิก ถึงแม้ว่าความต้องการจะขัดกันกับผมก็ตาม แต่ท่านเล่นตามเกม ท่านชนะผมก็ยอมท่าน

ที่นี้มาถึง สส. พวกที่คุยใหญ่คุยโตว่าเป็นผู้ที่ประชาชนไว้เนื้อเชื่อใจ คัดเลือกให้เป็นตัวแทนไปควบคุมรัฐบาลในด้านการออกกฎหมายในสภาบ้าง ผมขอให้ "บางคน" เอาหัวแม่ตีนครองคู่บ้างว่า ขณะนี้ท่านได้ประพฤติดังถูกต้องหรือนอกคอกอย่างไร

พวกท่านร้องแรกแหกกระเชอว่าประชาธิปไตยครึ่งใบ ต้องการให้เต็มใบ ต้องการให้ตำแหน่งนายกฯ ตำแหน่งรัฐมนตรีบางส่วน "เป็นโคคว่าผูกขาดของ สส. เอง" แต่ถึงคราวสำคัญกลับไม่ไปประชุม

พอแพ้ เขาก็แหกปากร้องอีก ร้องคนเดียวไม่พอกลับไปกระทบกระแทกแดกดันคนอื่นว่าเป็นพวกรับใช้เผด็จการคนโน้นคนนี้

จึงเงาไม้ เป็นลับประศ

...สภาเมืองไทยไม่พ้นปลายกระบอabin และได้หมวกเหล็กครอบไม้รอดก็เหต เหล่านี้แหละ ยิ่งกินข้าว ตัวยิ่งโต แต่มันสมองยิ่งเล็ก เหมือนกบน้อย เริงสระจอยเสียงจริง"

โดยข้อเขียนข้างต้นนี้ เปลว สีเงิน มีความคิดว่า การละเลยไม่ใส่ใจต่อบทบาทที่พึงกระทำของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นสาเหตุของการที่ทหารเข้ามาแทรกแซงบทบาทของรัฐบาล ทั้งนี้ เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเอง เป็นผู้ที่ไร้คุณภาพ และนอกจากปัจจุบันแล้ว เปลว สีเงิน ยังได้กล่าวถึงปัจจัยอื่นที่ทำให้ระบอบประชาธิปไตยในทางปฏิบัติต้องตกอยู่ใต้การครอบงำของกลุ่มพ่อค้า ข้าราชการที่มีอิทธิพล และทหารอีกด้วย โดยได้กล่าวไว้ในข้อเขียนประจำวันวันที่ 26 กรกฎาคม 2525 ว่า เงินจะมีบทบาทในการกำหนดทิศทางการเมืองอย่างสูงต่อไป เพราะเงินมีอิทธิพลในการเลือกตั้งมาก เนื่องจากกฎหมายเลือกตั้งปี 2526 ระบุให้พรรคส่งผู้สมัครไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด จึงทำให้ประชาธิปไตยในทางปฏิบัติต้องตกอยู่ใต้การครอบงำดังกล่าว

ครั้นเมื่อขึ้นต้นปี 2526 อันหมายถึงวันใกล้จะหมดอายุบทเฉพาะกาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2521 ซึ่งหลังจากนั้น หลายสิ่งหลายอย่างต้องเป็นไปตามบทบัญญัติอันถาวรของรัฐธรรมนูญ เช่น การเลือกตั้งแบบรวมเขต เบอร์เดียว วุฒิสมาชิกจะมีอำนาจลดลง และข้าราชการประจำเป็นข้าราชการการเมืองไม่ได้ ฝ่ายทหารและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางพรรคได้เคลื่อนไหวให้มีการแก้รัฐธรรมนูญขึ้นอย่างต่อเนื่อง เปลว สีเงิน ได้เขียนวิจารณ์การเคลื่อนไหวในช่วงระหว่างนั้นหลายครั้ง ดังนี้

เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2526 เปลว สีเงิน ได้กล่าวเตือนผู้ที่หวังจะคว่ำตำแหน่งรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีด้วยในขณะที่เป็นข้าราชการประจำอยู่ว่าเหมือนคิดยาเสพติดที่อ้างว่าไม่ติด แต่เลิกไม่ได้ พร้อมกับเขียนยับยั้งการเคลื่อนไหวให้มีการแก้รัฐธรรมนูญด้วยการโหมน้ำว่า พล.อ.อาทิตย์ กำลังเอก ไม่ได้สนใจในการเคลื่อนไหวนี้ ดังข้อความบางตอนที่กล่าวไว้ในหัวข้อเรื่อง "ยาเสพติด" ว่า

...แล้วยังมีน้ำอึกจำพวกในจำพวก 500 จำพวก คือจำ กี่ปล่อยข่าวขมกลางออกมาว่า "จะเรียกร้องให้เปิดประชุมสภาสมัยวิสามัญ" ไอ้ผมก็ติใจ ตันตันว่าพวก สส. เขายันกับตัวเป็นเกล็ด แต่ที่ไหนได้...

เปิดเพื่อจะมาแก้รัฐธรรมนูญให้ข้าราชการมาเป็นรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีได้...
เท่านั้นเอง

...แล้วยังมีบ้านอีกจำพวกในจำพวก 500 จำพวก คือจู่ ก็ปล่อยข่าวขี้มล้างออกมาว่า "จะเรียกร้องให้เปิดประชุมสภาสมัชชาวิสามัญ" โฉมก็ดีใจ ตันตันว่าพวก สส. เขายันกัน ตัวเป็นเกล็ด แต่ที่ไหนได้...

เปิดเพื่อจะมาแก้รัฐธรรมนูญให้ข้าราชการมาเป็นรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีได้...

เท่านั้นเอง

อ้าปากก็เห็นลิ้นไก่ เห็นแล้วก็พาลจะอาเจียร เพราะนอกจากเห็นลิ้นไก่แล้วยังเห็น ลิ้นคนพันอยู่แถวๆ แข่งขาใหญ่ๆ ของใครบางคนเพื่องานนี้ด้วย

มีเขาแต่เวลาถ่ายต้องเอากันไปหาร่อง นี่เอาร่องไปหากัน ทำกันอย่างนี้ มีหลายคนเขา พูดกันว่า "ไอ้พวกนี้จะทำให้ท่านอาทิตย์เสียคน"

ผมว่าจริง...คุณอาทิตย์เองท่านก็ย้ายแล้วย้ายอีก ว่าไม่ต้องการมีที่ใหญ่ใฝ่สูง เกินเวลา อย่างนั้น แต่ไอ้พวกเทระโตนก็พยายามประจบประแจงท่านโดยพาคิดถึงมูมกลับไปว่า ไอ้ที่หวังดีนั้นนะ มันจะกลายเป็นหวังร้าย

ทุกวันนี้ บารมีของท่านอาทิตย์ก็ล้นเหลืออยู่แล้ว การช่วยชาติ รับผิดชอบต่อชาชน ไม่จำเป็นต้องเอากันไปอึ้งแก้อันยากๆ หรืออ อยู่ตรงไหนก็ช่วยได้ แล้วคุณอาทิตย์ท่านก็ช่วยมาแยะแล้วด้วย

...ที่ต่ออายุราชการป่า เขายังแก้กฎหมายต่อกันได้ แล้วแค่จะแก้รัฐธรรมนูญให้ ข้าราชการอีกซักคนมาเป็นนายกฯ ทำไมจะแก้ไม่ได้

เผด็จการภายใต้ร่มเงาประชาธิปไตยแบบไทยๆ ซะอย่าง...เนอะ

วันที่ 13 มกราคม เบลว สีเงิน ได้เปลี่ยนท่าทีการเขียนจากการเคื่อน พล.อ. อาทิตย์ ด้วยการโน้มหน้า มาเป็นการตีแผ่ชิ้นเชิงของ พล.อ.อาทิตย์ แทนโดยได้ท้าวความถึง การได้เห็นวิธีการ "เลียงบาลี" ของพระสงฆ์ เมื่อสมัยที่ตนเองเป็นเด็กวัดคอบ จากนั้นถึงไล่ กล่าวถึง พล.อ.อาทิตย์ ว่า

...แต่อย่างที่คุณอาทิตย์ กำลังเอก ผบ.ทบ.พูดวันก่อน ไม่เสี่ยงบาลีหรือเสี่ยงกฎหมาย เพราะท่านบอกเองว่า "พูดตามสิทธิ์ ไม่ใช่ความต้องการ"

คุณอาทิตย์ท่านย้ำว่า "เปล่า...อยากให้เห็นแก่" แต่ท่านมีบทเสริม เป็นความเห็นตาม สิทธิว่า การเลือกตั้งแบบรวมเขต เบอร์เดี่ยวนั้น ชาวบ้านไม่เข้าใจ เห็นว่าควรเป็นแบบ แบ่งเขตรวมเบอร์ และที่ ส.ส.บางคนอยากแก้ แต่คิดมตีพรรคท่านก็ว่า เห็นแก่ประโยชน์ พรรคมากกว่าชาติ จะรับใช้ชาติได้อย่างไร แล้วท่านก็ย้ำท่านเองว่า

"ไม่มีความเห็น จะแก้ไม่แก้ไม่ทราบ แต่มันก็มีทางแก้ได้"

ส่วนเรื่องถ้ามีวุฒิสมาชิกจะลงชื่อให้เปิดสภาด้วย ท่านก็ว่า "ไม่ถูก ถ้าทำอย่างนั้น" แล้วท่านก็มีขัจฉิมโอวาทว่า "มีโอกาสแก้ มันก็ทำได้ ไม่ใช่มีวแต่คิด"

...อ้อ...ขอกระซิบบ เป็นการส่วนตัวหน่อยนะครับ ถ้าใครเปิดสภาแก้รัฐธรรมนูญได้ ช่วยฝากแก้มาตรา 148 หมวด 7 คณะรัฐมนตรี หน่อยนะ

ก็ที่ห้ามข้าราชการมาเป็นรัฐมนตรีชั้นแหละ...ทำใ้ได้อยู่ได้

วันที่ 23 มกราคม เปลว สีเงิน ก็ได้วิจารณ์ร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ว่า ไม่มีผลประโยชน์ใดตกแก่ประชาชนเลย แต่กลับอ้างว่า "เพื่อประชาชน" จนกระทั่ง เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ เปลว สีเงิน ก็ได้วิจารณ์การเปิดประชุมสภาสมัยวิสามัญว่าเป็น การกระทำ เพื่อเสริมสร้างผลประโยชน์สำหรับพวกที่ขอเปิดโดยตรง ไม่ใช่กระทำไปเพื่อ พิจารณาข้อกฎหมายที่เป็นประโยชน์สำหรับประชาชนแม้แต่น้อย ชำร้าย ยังได้รับการผลักดัน จากฝ่ายทหารที่ต้องการให้ข้าราชการประจำเป็นข้าราชการการเมืองได้อีกด้วย วันรุ่งขึ้น 4 กุมภาพันธ์ เปลว สีเงิน ก็ได้หันมาเขียนคำนิรุธบาลว่าไม่ใส่ใจต่อปัญหาอบด้านที่ทำให้ ประชาชนเดือดร้อน แต่กลับวนวายอยู่กับการแก้รัฐธรรมนูญเพื่อผลประโยชน์ของตนเองที่จะ สามารถ "ให้กันของท่านได้นั่งบนเก้าอี้ที่เดียว 2 ตัวซ้อนๆ ตะหาก"

ความพยายามในการเขียนเพื่อต่อต้านการแก้รัฐธรรมนูญที่ เบลว สีเงิน ได้เขียนแสดงความคิดเห็นในคอลัมน์ "สะบัดปากกา ตีแสบหน้า" ในอัตราเฉลี่ยประมาณสัปดาห์ละครั้ง เป็นเวลาต่อเนื่องกันสองเดือนเศษ และมีจุดยืนเดิมนั้นมาตลอดนับเนื่องมาจากการเสนอให้แก้รัฐธรรมนูญ เมื่อปี 2525 และเมื่อถึงช่วงที่ความขัดแย้งระหว่างฝ่ายเคลื่อนไหวให้แก้รัฐธรรมนูญกับฝ่ายต่อต้านมิให้มีการแก้ไขเพิ่มขึ้นสูงจนน่าเป็นห่วง เบลว สีเงินก็ได้เพิ่มความถี่ในการเขียนคัดค้านมากยิ่งขึ้นในอัตราเฉลี่ยประมาณสองวันต่อครั้ง โดยเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ เบลว สีเงิน ได้เขียนสนับสนุนฝ่ายต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยว่า

...พอมีปัญหาวิกฤตระดับชาติ มีความเป็นความตายในอนาคตของประชาธิปไตยเป็นเดิมพัน แทนที่ "นักการเมืองอาชีพ" ซึ่งเป็นเจ้าของปัญหาโดยตรงจะทุ่มเทชีวิตจิตใจต่อสู้กับอำนาจเผด็จการ กลับหลบหัวหลบหางเงิบหมด ที่วิ่งเอาหัวไปซุกใต้ที่อุปทุทก็มีอย่างเห็นหน้ากันอยู่

ยกเว้นท่าน ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช และคณะพรรคประชาธิปัตย์ ที่ยอมตายเพื่อรักษาประชาธิปไตย โดยไม่ยอมขายตัว จำกันเอาไว้จะครบพ่อแม่พี่น้อง เลือกตั้งที่จะถึงนี้ใครแจกเงินรับให้หมด แล้วรีบไปลงคะแนนเสียงให้พรรคกิจสังคมกับประชาธิปัตย์ให้เต็มภักษา

ครับ... เขาคัดัญต่ออุดมการณ์ทางการเมือง เราก็ควรกตเวทิตาบ้าง...

วันที่ 7 มีนาคม เบลว สีเงิน ได้เขียนย้ำอีกว่า นอกจากพรรคกิจสังคมและพรรคประชาธิปัตย์แล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอื่นๆ ล้วนแต่ "ทรยศความไว้วางใจของประชาชน" โดยทนการแก้รัฐธรรมนูญจนผ่านวาระที่ 2

ขณะเดียวกัน ก่อนเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาในวาระที่ 3 พ.ศ.ท.อนันตเสนาจันทร์ ได้ลาสิกขาบทออกมาประท้วงการแก้รัฐธรรมนูญด้วยการอดอาหารหน้าลานพระบรมรูปทรงม้า ในการกระทำนี้ แม้ว่า เบลว สีเงิน จะเห็นด้วยในเป้าหมายของการ

ต่อต้านการแก้รัฐธรรมนูญ แต่ก็ได้เขียนคำหน้อย่างรุนแรงเมื่อวันที่ 12 มีนาคม ว่า การกระทำเช่นนั้นไม่ได้กระทำตามกติกาประชาธิปไตย ดังนี้

มาตุการต่อสู้ทางความคิดเห็นในกรอบของประชาธิปไตยดูบ้าง ก่อนที่จะถึงวาระ 3 ในอีกไม่กี่วันข้างหน้า ดูเหมือนว่าทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายสนับสนุนทำทุกรูปแบบในกรอบของประชาธิปไตย เพื่อชิงความเป็นใหญ่ในมติที่จะชี้ขาดในวันนั้น

นักก็ศึกษา ครูบาอาจารย์ ก็เล่นการเมืองกันอย่างน่าชมเชย ฝ่ายที่ค้านก็เปิดอภิปรายแสดงความคิดเห็นกันในสถานที่ จังหะ เวลาอันเหมาะสม ฝ่ายที่ต้องการทราบมติของมวลชนก็ออกสำรวจมติดำเนินการซึ่งไม่เดือดร้อนและรบกวนใครอย่างมีระบบ แบบแผน

ไม่ได้ทำแบบเผด็จการทางความคิดของกลุ่มแล้วโม เมอ้างว่า "ประชาธิปไตย"

ฝ่ายทหาร วุฒิสมาชิก และฝ่ายสนับสนุนให้มีการแก้รัฐธรรมนูญ เขาก็ทำ ก็หยิ่ง และฉีกเสียงอยู่ในกรอบขอบข่ายของกฎหมาย ไม่รบกวนใครในสาธารณสถาน พวกที่เคยจ้อ เคยปล้ำก็หยุดเสียงลง

แต่วันนี้มีผู้พยายามบิดเบือน มีผู้พยายามข่มขืนพรหมจรรย์อันสะอาดนั้น จะด้วยจงใจ ด้วยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือด้วยหน้ามืดก็ตาม ก็ถือว่ามึนราดี

ผมไม่แน่ใจว่าเหตุการณ์ทางการเมืองหน้าลานพระรูปขณะนี้ จะเป็นพลังผลักดันให้เกมการเมืองในรัฐสภาจะแปรเปลี่ยนไปได้ แต่ถ้าไม่มีสิ่งช่วยท้าทาย ข่มขู่ บลอยเบือนหน้าทิวของสามัญสำนึกที่ดีของผู้ทรงเกียรติในรัฐสภาแล้ว....

วาระ 3 ไม่แน่ อาจแปรเปลี่ยนจากวาระ 1 และวาระ 2

แต่เมื่อมีแรงกด เช่นนี้ ย่อมมีแรงต่อต้านขึ้นทันที ในเมื่อมนุษย์เรายังนึกคำว่า "ทริฐ" ไม่พ้น ลงท้ายก็อาจจะต้องพูดกันอีกเล่นๆ ว่า "คนเด็กสร้างบ้าน คนหัวล้านสร้างเมือง"...

อีกครั้งหนึ่ง ที่ เปลว สี เจริง ได้เขียนตำหนิการกระทำที่คิดว่าเป็นการผิดกติกา ประชาธิปไตย ในคอลัมน์ วันที่ 15 มีนาคม ซึ่งเนื้อหาในคอลัมน์นั้น นอกจากจะย้าตำหนิ พ.ต.ท.อนันต์ เสนาพันธ์ และ ร.ต.ฉลาด วรจักร ที่ทำการอดข้าวประท้วงแล้ว ยังได้ตำหนิการกระทำของนักศึกษา และนักการ เมืองพรรคประชาธิปไตยด้วย ดังนี้

เราลวงพันยุค "ทรราชย์" กันมาแล้ว และที่จะก้าวเข้าสู่ยุค "ทาสแห่งปัญญาถ่อย" กันหรือใจ

กับความเห็นที่ขัดแย้งแห่งตัวบทกฎหมายบางมาตราในรัฐธรรมนูญ เราจะก้าวร้าวรุนแรงกันถึงขนาดนี้ เขียวหรือ ?

เราจะประณามผู้ที่มีความเห็นขัดแย้งกันว่า เป็นคน เลวร้าย จัญไรต่อแผ่นดิน ผมคิดว่า เป็นข้อกล่าวหาที่ประชาชนทั่วๆ ไป "ยอมรับไม่ได้"

การที่นักศึกษาบางกลุ่มปฏิบัติการทำงานอย่างขี้ขลาด ทำทนาย และจับจ้วงความอดกลั้นของบุคคลบางคนด้วยการ เขียนชื่อ เขียนหุ่น แล้วแขวนประจานหน้ารัฐสภาอย่างวันก่อน ผมว่าเป็นพฤติกรรมที่ถ่อยหลัง เป็นวิธีการต่ำกว่าคนระดับนักศึกษาจะนำมาใช้

...บางคนในพรรคประชาธิปไตยก็ดี ผมว่าอย่าเหิม เกริมฉกฉวยโอกาส ทำตบหยาบ ขำเล่นการเมืองแบบสัตว์ป่าซึ่งไม่เคยมีการพัฒนามันสมอง ประชาชนบางกลุ่ม เขายอมรับไม่ได้หรอกครับ สำหรับความคิดเห็น พฤติการณ์ และอุดมการณ์ที่แสดงออกหยาบๆ อย่างเขม ไซบาร์ค ล้วงเกิน หยาบขำค่านประจาย แม้กระทั่งบุคคลที่ตายไปแล้ว

จะมีผู้ใหญ่ในพรรคบางคนแก้ตัวว่าเป็นเรื่องของบุคคล มันแก้ตัวเดินเกินไป
รับฟังไม่ได้หรอก ลองพรรคควบคุมลูกพรรคไม่ให้ท่านออกนอกทางไม่ได้ ก็ไม่น่าจะมีศรัทธา
มีใช้หรือ ?

แล้วตอนที่ดอมนันต์ลาสิกขาบท และตอนคุณฉลาดจะไปร่วมขบวนการอดข้าวอดปลา ผม
ก็เห็นนายพิชัย รัตตกุล หัวหน้าพรรคพวกคุณในประชาธิปไตยนั้นไป เจ้าก็ เจ้าการอยู่ด้วย
อย่างนี้จะเถียงว่าเป็นเรื่องบุคคลอีกหรือ ? รีจะว่าไง ? คุณชวน ?

ผม เองผมก็ไม่เห็นด้วยกับการแก้รัฐธรรมนูญมาดรามามากัดมหา และต่อสู้ตามแนวของ
ผมมาตลอด ตอนนี้ก็ยังไม่เห็นด้วย

แต่ผมไม่เคยยินดีเลยที่คนร่วมความคิดเห็น จะ เล่นนอกเกม แถมหยาบซ้ำป่าเถื่อน
ล้วงล้ำเสรีภาพส่วนตัวของบางคน เพราะขณะนี้บ้านเมืองเรายังไม่มีคนเลวถึงขนาดที่จะทำ
อย่างนั้น

หยิบกระจกส่องดูเงา ที่ประชาธิปไตยไม่ก้าวหน้า ก็คงเพราะว่าพวกเรานี้แหละ...
ในบางที

การวิจารณ์จนถึงวันสุดท้าย คือวันที่ 15 มีนาคม ซึ่งถัดไปในวันรุ่งขึ้นคือวันที่ 16
ก็จะ เป็นการลงมติพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญในวาระที่ 3 แล้ว เป็นประจักษ์พยานให้
เห็นว่า เปลว สีเงิน ได้แสดงให้เห็นถึงการมีจุดยืนบนหลักการของประชาธิปไตยที่มีมาโดย
ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาในการแสดงความคิดเห็นต่อการวิพากษ์วิจารณ์สถาบันรัฐสภา
เปลว สีเงิน ยังยึดมั่นในเรื่องของการรักษาการศึกษาประชาธิปไตย เห็นได้ชัดเจนจากการ
กรณีการดำเนินวิธีการประท้วงทางการเมืองของนักศึกษา วิธีการอดข้าวประท้วงของ
พ.ต.ท.อนันต์ เสนาจันทร์ ร.ต.ฉลาด วรฉัตร และวิธีการไฮปาร์คค้าบระจางผู้ล้วงลับไป
แล้วของสมาชิกพรรคประชาธิปไตย ในขณะที่เดียวกับที่ยอมรับวิธีการหาเสียงสนับสนุนของ

ฝ่ายที่ต้องการให้แก้รัฐธรรมนูญที่อยู่ภายใต้กติกาประชาธิปไตย ทั้งๆ ที่ตนเองได้ เป็นปฏิปักษ์ต่อแนวทางนั้นมาตลอด ทั้งนี้ เพราะยอมรับในความขัดแย้งที่เกิดมาจากความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ เปลว สีเงิน ยังคงปกป้องและอิงตนเองอยู่กับ เสียงส่วนใหญ่ของประเทศในการแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่พบว่าเป็นข้อสรุปสำหรับแง่คิดเกี่ยวกับสถาบันรัฐสภา ของ เปลว สีเงิน ก็คือ การไม่เห็นด้วยต่อการกระทำที่รุนแรงเกินไปไม่ว่าจากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดก็ตาม ในกรณีที่เกิดความขัดแย้งระหว่างกันขึ้น เพราะถือว่าเป็นการทำลายระบอบประชาธิปไตยที่จำเป็นต้องมีรากฐานในการพัฒนาขึ้นจากการยอมรับในกฎเกณฑ์ร่วมกัน โดยข้อสรุปนี้ จะสามารถเห็นได้ว่า เมื่อครั้งที่มีการ เสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญในปี 2525 เปลว สีเงิน ก็ได้ยอมรับการกระทำของฝ่ายวุฒิสมาชิกที่ตนเองไม่เห็นด้วย และคำให้การกระทำของฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรที่มีเป้าหมายเดียวกัน และในการแก้รัฐธรรมนูญปี 2526 เปลว สีเงิน ก็ยังคงรักษาแนวทางเดิมของคนดังที่ เคยปฏิบัติต่อกรณีการแก้รัฐธรรมนูญในปี 2525

ด้วยการที่ยืนยันให้ทุกฝ่ายรักษากติกาประชาธิปไตยไว้นี้เอง เปลว สีเงิน จึงไม่มีความศรัทธาในสภาผู้แทนราษฎร ยิ่งไปกว่านั้น ยังดำเนินด้วยว่า สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้มีส่วนทำลายระบอบประชาธิปไตย ตัวอย่างเช่น การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถึงเวลาแล้วกลับไม่ไปประชุมตามบทบาทที่มี และบางรายยังงัดออกเสียงด้วย และอีกกรณีหนึ่ง ก็คือการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคประชาธิปัตย์กระทำการฝ่าฝืนกติกาประชาธิปไตย ด้วยการอดข้าวประท้วง และการไต่ปราศด่าประจานล่วงเกินผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว อันเป็นการกระทำที่ไม่ได้ เป็นไปตามกรอบกติกาการต่อสู้ในระบบรัฐสภา ซึ่งมีผลเสียหายไปถึงภาพรวมของทั้งพรรค เพราะแม้แต่หัวหน้าพรรคก็ยังไปมีส่วนจัดการการประท้วงอดข้าวด้วย และขณะเดียวกัน คนในพรรคที่อยู่ในระดับสูงก็ยังไม่สามารถควบคุมลูกพรรคให้อยู่ในครรลองได้ ทั้งๆ ที่ไม่เห็นด้วย

จุดยืนบนหลักการประชาธิปไตยของ เปลว สีเงิน นี้ ปรากฏชัดอีกครั้งหนึ่ง เมื่อผลการลงมติพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญของรัฐสภาในวาระที่ 3 เสร็จสิ้นลงและในวันที่ 18 มีนาคม เขาก็ได้เขียนแสดงความเห็นว่า

...ทุกอย่าง เป็นไปตามกฎเกณฑ์ประชาธิปไตย ถึงจะมีนอกลุ่มนอทางบ้างก็เป็นธรรมดาของหมู่่มาก ดูว่าควายซึ่ครับ ต้อนไปตีๆ บางที่ยังมีแหกคอก นับประสาอะไรกับคนที่ มีมันสมอง สัตว์มันคิดไม่เป็นยังวุ่น คนคิดเป็นจะไม่วุ่นบ้างยังงั้ไหว

แต่ไม่มีอะไร แพ้ก็แพ้ ชนะก็ชนะ มติของรัฐสภาในเรื่องรัฐธรรมนูญวาระ 3 ถือว่าเป็นประชามติ

19 มีนาคม วันรุ่งขึ้น เปลว สีเงิน ได้ตำหนิผู้ที่ไม่ยอมรับมติที่เป็นเสียงส่วนใหญ่ในรัฐสภาอีกว่า "แล้วก็มีพวก...ที่แพ้ชวนตี...ขึ้นมาจนได้ ดึงดันจะให้กลับมติรัฐธรรมนูญวาระ 3 ก็อาศัยช่องว่างเล็กๆ น้อยๆ เถลือกล้อไปตามฤทธิ์ตามเดช ผมละเกลียดนักไ้คนพวกนี้ ไม่อยากเอามาพูดให้อับปรียปาก"

ภายหลังที่เกิดกระแส "ขี้แพ้ชวนตี" ได้เพียงสองสามวัน รัฐบาลก็ได้ประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎร เปลว สีเงิน ได้แสดงข้อคิดเห็นต่อเหตุการณ์ยุบสภาครั้งนี่ว่า

...มีโทรศัพท์จากสวนรีนฯ ให้ไปรับ เอกสารประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎร แต่ทำใ้คำประกาศยุบสภาจะต้องไปออกมาจากสวนรีนฯ ต้องมาจากทำเนียบรัฐบาล... ผมมองผมคิดผาดๆ ไปตามกลไกอย่างนั้น.

...ว่ากับจริงๆ แล้ว ผมอดชมเซยทานนายกฯ เปรมเสียมิได้ ถ้าท่านไม่คิดหาทางออกอย่างนี้ ในอนาคตอีกใกล้วุ่นวายแน่ เพราะ เริ่มมีแบ่งเป็นฝ่ายกันขึ้นแล้ว เมื่อทานนายกฯ ประนีประนอม เช่นนี้ ไม่มีใครได้เปรียบเสียเปรียบ ก็เลยไม่ยุ่ง

เพราะ...ไม่มีใครกล้า "ยุ่ง" กับท่านหรอกครับ

แม้ว่า เปลว สีเงิน จะคิดว่า การประกาศยุบสภาครั้งนี้เป็นการหาทางออกของ พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ที่ประนีประนอมทุกฝ่ายและเป็นกลางที่สุดแล้ว แต่สถานการณ์ก็มีได้ คืออย่างที่คาดหวังว่าน่าจะเป็น วันที่ 28 มีนาคม เปลว สีเงิน ได้เขียนถึงผลจากการ ประกาศยุบสภานี้ว่า

เคยเห็นคนที่ เป็นกลางไหมครับ ก็อย่างป้าเปรมนั่นใจเล่า ถ้าคิดปัญหาการเมืองซึ่ง ต้องเอาผลประโยชน์ของชาติเป็นที่ตั้งแล้ว เราจะเห็นว่า เปรม เป็นบุคคลที่หายากและมีความอดกลั้นสูงส่งพอๆ กับระดับของจิตสำนึก

ป้ายอมกัดปากกลืนเลือดตัวเอง ตึกว่าจะ เช็ด เลือดให้ เบือนมือแล้วป้าคนอื่น ป้า พยายามแสดงให้เห็นว่า "ยืนตรงกลาง" ไม่เอนเอียงฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และในความเป็น กลางนั้นเอง ข้างบนก็บีบลงมา ข้างล่างก็ดันขึ้นไป ตรงกลางเลยบีบแบน แล้วเลือดออกมา ข้างๆ ให้ปรากฏ

อะไรก็ตามลองไหลออกมาในสภาพหน้า "เลือด" แล้วไม่ค่อยเป็นของดีนัก ฉะนั้นหาก การ เมืองที่เลือดออกมาจากความเป็นกลางของป้าก็มีสภาพนั้นไม่พ้น

การ "ยุบสภา" ใจละ มติมหาชนเป็นอย่างไร เห็นจะไม่ต้องย่ำให้มันยับ เย็นลงไปอีก

... เราจะเห็นชัดๆ ว่า แค่วงวิฤตการณ์ทางรัฐสภาที่ผ่าน มวลชนในนครหลวงได้ แสดงออกซึ่งความต้องการอย่าง เนิ่งแน่น ส่วนผู้ที่อยู่ต่างจังหวัดก็ได้ส่งไปรษณียบัตรที่ สนับสนุนและไม่สนับสนุนมาสู่สวนกลางมากมายมหาศาล

จะ เห็นด้วยฝ่ายใด หรือไม่ เห็นด้วยฝ่ายใด ไม่ว่ากัน เพราะนั่นคือ "เสียงบริสุทธิ์" ถ้าประ เทศชาติจะ เจริญรุ่ง เรือน เพราะประชาชนส่วนใหญ่ร่วมชี้แนะแนวทาง ก็ เป็น เรื่อง

ประเสริฐ แต่ถ้าจะฉิบหายขายตัว เพราะเสียงส่วนใหญ่ร่วมชื้อแะ ก็ต้องก้มหน้ารับชะตากรรมร่วมกัน

เพราะเล่นด้วยกันแล้วนี่

จากข้อเขียนข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า นอกจากเปลว สีเงิน จะชมเชยในความพยายามวางตัวเป็นกลางของ พล.อ. เปรมแล้ว ยังแสดงความยอมรับในผลแห่งการปฏิบัติที่ออกมาจากมติของเสียงส่วนใหญ่ด้วย ไม่ว่าจะผลที่ออกมาจะเป็นผลดีหรือผลร้ายก็ตาม เปลว สีเงิน จึงมิได้ตำหนิการยุบสภาครั้งนี้แต่อย่างใด เพราะโดยทั้งหมดแล้ว การยุบสภาครั้งนี้เป็นทางออก เพื่อป้องกันมิให้มีสถานการณ์ที่รุนแรงยิ่งกว่าที่อาจเกิดขึ้นและอาจมีผลเสียหายต่อระบอบประชาธิปไตย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการแก้รัฐธรรมนูญครั้งนี้จะนำมาสู่การยุบสภา และทำให้มีการเลือกตั้งทั่วไปใหม่ แต่ก็ได้ทำให้เห็นความเป็นจริงของนักการเมืองว่าไม่มีอุดมการณ์ทางการเมืองที่แน่ชัด เปลว สีเงิน ได้เขียนถึงเรื่องนี้ในคอลัมน์ประจำวันที่ 13 เมษายน 2526 ภายใต้หัวข้อเรื่อง "หน้าฉากการเมือง" ว่า

...ที่ถามว่ามีพรรคไหนบ้างร่วมสนับสนุนแก้รัฐธรรมนูญเพิ่มอำนาจวุฒิสมาชิก และให้ข้าราชการประจำมาเป็นนายกฯ หรือรัฐมนตรีได้ ความจริงผมเคยตอบไปแล้ว แต่บอกอีกก็ได้ มีพรรคชาติไทย พรรคประชากรไทย พรรคสยามประชาธิปไตย พรรคเกษตรสังคม และ ส.ส. เบี้ยหัวแตกอีกหลายคน

และผมมีคำพูดของหัวหน้าพรรคการเมืองพรรคหนึ่งพูดไว้สมัยคุณเกรียงศักดิ์ เป็นนายกฯ ต่อต้านคนที่มิใช่ ส.ส.มา เป็นนายกฯ ลองอ่านดูบางท่อนซิครับ แล้วเดาว่าหัวหน้าพรรคไทยเป็นผู้พูด

... เป็นไงครับ จากันได้ไหมครับว่า ใครเป็นผู้พูดประโยคที่ว่า "นายกรัฐมนตรีควร
จะมาจากการเลือกตั้ง"

ถ้าลิมจะบอกให้ก็ได้ เป็นคำพูดของนายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์
ซึ่งปัจจุบันนี้ เป็นพรรคหนึ่งที่ร่วมสนับสนุนแก้รัฐธรรมนูญให้ข้าราชการประจำมาเป็นนายกรัฐมนตรีใจละ

ต่อมาในปี 2529 ก็ได้เกิดเหตุการณ์ที่รัฐบาลต้องประกาศยุบสภาอีก อันเนื่องมา
จากพรรคฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรได้ร่วมกันไม่รับรองพระราชกำหนดขนสงทางบก ที่
เข้าสภาพร้อมกับพระราชกำหนดฉบับอื่นๆ รวม 9 ฉบับ เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม และแทนที่
พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีจะลาออก กลับได้ประกาศยุบสภาเสียในวันนั้น
ก่อนถึงวันประกาศยุบสภาเพียง 2 วัน เปลว สีเงิน ได้เสนอความคิดเห็นต่อสถานการณ์ที่
ฝ่ายค้านพยายามคว่ำรัฐบาล และทางออกที่ควรจะเป็นของรัฐบาลว่า

นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ ถอดหน้ากากแล้วครับ ที่อ้างว่าประชาชนเบื่อหน่ายรัฐบาล
และเขาอาสาเป็นผู้ขับไล่ นั่น ความจริงก็เขานั้นแหละ เห็นได้ชัดจากคำแถลงกับนักข่าว
ว่าจะไม่คำนึงถึงเหตุผลอันถูกต้องชอบธรรมใดๆ ทั้งสิ้น ต้องการเพียงอย่างเดียวคือ
"ล้มรัฐบาลเปรม" ให้ได้

... เมื่อถึงเวลานี้ ใครเป็นใคร นิสัย สันดานที่แท้จริงเป็นอย่างไร ก็ไม่จำเป็นจะ
ต้องมาถลกหนังทำลูกชิ้นกันอีก มาเดาใจฝ่ายรัฐบาล โดยเฉพาะตัวพลเอกเปรม
ติณสูลานนท์ กันดีกว่าว่าจะแก้เกมนี้อย่างไร

สมมติฐานขั้นแรก ก็ต้องทำใจกันไว้ว่า "ไม่ยุบ" แต่เมื่อเป็นความประสงค์ของพรรค
ใหญ่ที่รวมรัฐบาลคือ "กิจสังคม" การยุบสภาน่าจะเป็นทางเลือกสำหรับพลเอกเปรมมา
กว่าการลาออก

เพราะพูดกันง่าย ๆ เมื่อเอาความผิดระหว่างรัฐบาล กับพรรคกิจสังคมขึ้นศาลแล้ว อุบัติเหตุทางการเมืองครั้งนี้ ผู้นำก็จะตกอยู่กับกิจสังคมมากกว่า เมื่อเป็นอย่างนั้น ก็ต้องให้ประชาชนพิสูจน์ใหม่ว่า "จะเอาใคร" ระหว่าง เปรม กับ กิจสังคม

นั่นก็คือการ "ยุบสภา" เลือกตั้งกันใหม่ และ เพื่อเป็นการพิสูจน์ศักดิ์ศรี และ เป็นการเชิดชูประชาธิปไตยอันแท้จริง ถ้าพลเอกเปรมยังมั่นใจในความสามารถ และความถูกต้องในผลงานที่ตัวเองทำลงไป พลเอกเปรม ต้องเคารพประชาธิปไตย เคารพประชาชน...

นั่นคือ โศดลงเล่นการเมืองระบบพรรค สัมคร ส.ส. เสนอตัวให้ประชาชนเป็นผู้ชี้ขาดอย่าทำตัวเหนือประชาธิปไตย รอให้เขาเอาคานหามาแห่ไป เสวยตำแหน่ง เยี่ยงนั้น มีแต่จะเป็นที่ครหาไม่สิ้นสุด

ถ้าพลเอกเปรมไม่มั่นใจในศรัทธาประชาชน นั่นก็เท่ากับว่า พลเอกเปรมไม่เคยมั่นใจในความสามารถและผลงานของตนเองที่ผ่านๆ มาเลย

คุณเปรม เคยแล้วหรือยัง เคยได้รับชัยชนะอันบริสุทธิ์อย่างนั้นบ้างไหม ถ้าตรงดก... การยุบสภาครั้งนี้ (ถ้ามี) จะถือได้ว่าเป็น "ชัยชนะของผู้แพ้" อย่างโอ้อ่าที่สุด

ภายหลังการประกาศยุบสภา เปลว สีเงิน ได้เขียนถึงผู้ที่จะมาเป็นนายกรัฐมนตรี คนต่อไปในคอลัมน์ประจำวันที่ 23 พฤษภาคม ว่า "สำหรับผม ไม่ว่าจะเปรม ไม่ว่าจะอาทิตย์ ไม่ว่าจะคึกฤทธิ์ ถ้าไม่สัมคร ส.ส. ขอแข่งไว้อย่าได้เป็นนายกฯ เป็นอันขาด"

จากเหตุผลที่ เปลว สีเงิน ได้นำมากล่าวไว้ในการแสดงความคิดเห็นต่อการยุบสภาในครั้งนี้ จะเห็นได้ว่า เปลว สีเงิน ยังคงติดกับปัญหาต่างๆ ด้วยหลักการประชาธิปไตย และยึดแนวทางการแก้ปัญหาด้วยระบบรัฐสภาเป็นหลัก สาเหตุที่สรุปเช่นนี้ เนื่องจากว่า ประการแรก เมื่อเกิดปัญหาขัดแย้งอย่างรุนแรงระหว่างฝ่ายรัฐบาลกับสภาผู้แทนราษฎร

ถึงที่สุดแล้ว เปลว สีเงิน ได้เสนอให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินด้วยการจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปใหม่ โดยให้รัฐบาลประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎรชุดเดิมนั้นเสีย ประการที่สอง เปลว สีเงิน ได้ตั้งเงื่อนไขไว้ด้วยว่า ถ้าหาก พล.อ. เปรม เลือกวิถีทางแก้ปัญหาด้วยการประกาศยุบสภาแล้ว พล.อ. เปรม จำต้องพิสูจน์ตัวเองด้วยการให้ประชาชนเป็นผู้ชี้ขาดโดยต้องลงมาเล่นการเมืองในระบบพรรค สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเยี่ยงผู้อื่นด้วย นั้นหมายถึงว่า ผู้ที่จะมาเป็นนายกรัฐมนตรีคนต่อไปจะต้องมาจากการเลือกตั้งและผ่านกระบวนการต่างๆ ตามขั้นตอนของรัฐสภา

แต่สถานการณ์กลับเป็นไปตามที่ เปลว สีเงิน กล่าวไว้เพียงครึ่งเดียว คือ พล.อ. เปรม ประกาศยุบสภา แต่ไม่ยอมลงสมัครรับเลือกตั้งโดยให้เหตุผลว่าจะเสียความเป็นกลางต่อการให้เหตุผลของ พล.อ. เปรม เป็นการ "สั่นคลอนประชาธิปไตย" ดังรายละเอียดที่เขียนไว้เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน ในหัวเรื่อง "แนวความคิดของพลเอก" ว่า

แต่ถ้าเดินกันไปในวิถีทางรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้แล้ว การที่พลเอกเปรมพูดว่า ถ้า นายฯ สังกัดพรรคแล้ว การเลือกตั้งจะถูกมองว่าไม่เป็นกลางนั้น นั้นเท่ากับว่าพลเอกเปรม ตั้งทฤษฎีการเมืองในระบบประชาธิปไตยขึ้นมาใหม่โดยเฉพาะ

และ เท่ากันประหม่าว่า นายกรัฐมนตรีในระบบประชาธิปไตยที่ผ่านมามีทั้งหมด ล้วนอคติลาเอียง ไม่เที่ยงธรรมด้วยกันทุกคน

จอมพล ป.พิบูลสงคราม นายควง อภัยวงศ์ จอมพลถนอม กิตติขจร ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช และแม่กระหังนายเรแกน ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา และนางแธทเชอร์ นายกรัฐมนตรีอังกฤษ ล้วนไม่มีความเป็นกลางทั้งสิ้น

เพราะ เขาเหล่านั้นล้วนสังกัดพรรคการเมือง ล้วนเป็นผู้บริหารบาลในระหว่างมีการเลือกตั้งสมัยคอสสมัยหนึ่ง

ในเมืองไทย เคยมีผู้ริเริ่มจะแก้รัฐธรรมนูญให้เป็นอย่าง นายกรัฐมนตรีต้องมาจาก ส.ส.บ้าง นายกรัฐมนตรีควรมาจากการเลือกตั้งบ้างแม้กระทั่งในปัจจุบันก็ยังพยายามผลักดันความคิดนั้นให้เป็นจริงอยู่ เพียงรอเวลาและโอกาสเท่านั้น

แต่การที่พลเอกเปรมประกาศนโยบายของตัวเองดังกล่าว ก็เท่ากับตอบโต้และตีกลับแนวความคิดที่ว่า มีหน้าที่เสริมหนุนแนวทางที่ว่า "นายกรัฐมนตรีไม่จำเป็นต้องสังกัดพรรคการเมือง และไม่จำเป็นต้องมาจาก ส.ส." ด้วย

อีกอย่าง พลเอกเปรมแน่ใจแล้วหรือว่า ถ้าท่านไม่สังกัดพรรคแล้ว ท่านจะสามารถรักษาความเป็นกลางในการเลือกตั้งได้อย่างบริสุทธิ์ ยุติธรรม

ถ้าแน่ใจ ขอความกรุณาให้ท่านนายกฯ ห้ามรัฐมนตรีทุกคนสังกัดพรรค และห้ามสมัคร ส.ส.ด้วย เพราะเขาเหล่านั้นล้วนสามารถใช้อำนาจหน้าที่อันยังมีอยู่บนศาลความเป็นกลาง และไม่เป็นที่กลางให้เกิดขึ้นได้ทั้งสิ้น

ท่านนายกฯ ที่รัก การที่ท่านไม่สมัคร ส.ส. ไม่มีใครบังคับ และไม่มีใครว่า แต่การอ้างอย่างนั้น ถือว่า "สันคลอนประชาธิปไตย"

กรณีการไม่ยอมลงสมัครรับเลือกตั้งของ พล.อ. เปรม ครั้งนี้ ทำให้เห็นวิธีการคิดของ เบลว สีเงิน ว่า ในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ของ เบลว สีเงิน นั้น เขาได้ยึดหลักการตัดสินใจว่ากันไปตามความถนัดโดยมีหลักการคิดที่มีพื้นฐานประชาธิปไตยรองรับ ที่สังเกตได้ก็คือ แม้ว่า เบลว สีเงิน จะสนับสนุนให้ พล.อ. เปรม ประกาศยุบสภาซึ่งดูเหมือนเป็นการเข้าข้างก็อาจกล่าวได้ แต่ในที่สุด เมื่อ พล.อ. เปรม กระทำผิดจากกติกาของประชาธิปไตย เบลว สีเงิน ก็ใช้เหตุผลต่างๆ เขียนวิจารณ์ถึงการกระทำผิดนั้นอย่างตรงไปตรงมา และไม่สนใจว่าครั้งหนึ่ง ตนเองได้สนับสนุนแนวทางการยุบสภาของ พล.อ. เปรม เพราะถือว่าเป็นการกระทำที่จำเป็นต้องแยกแยะประเด็นในการพิจารณาระหว่างการประกาศยุบสภา กับ การลงสมัครรับเลือกตั้งให้ประชาชนลงมติตัดสิน

ต่อมา ในปี 2530 หลังจากที่พรรคฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรได้รวมตัวกัน เคลื่อนไหวเพื่อล้มรัฐบาลของ พล.อ. เปรม ฤทธิ 5 มาอย่างต่อเนื่อง จนในวันที่ 22 เมษายน ปีนั้นสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ประชุมพิจารณาญัตติเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรี ซึ่งมี ส.ส.พรรคฝ่ายค้านร่วมลงชื่อ 84 คน เกิน 1 ใน 5 ของจำนวน ส.ส.หรือ 70 คน ซึ่งรัฐธรรมนูญกำหนดให้สามารถยื่นญัตติได้ แต่ปรากฏว่า มี ส.ส.ขอดถอนชื่อ 15 คน โดยให้เหตุผลว่า ไม่ประสงค์จะให้ผู้ใดบารายชื่อของตนไปใช้ในฐานะที่ร่วม เสนอญัตติเปิด อภิปรายไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรีทั้งคณะ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ถอนชื่อได้ด้วยคะแนนเสียง 186 ต่อ 66 คะแนน คงเหลือจำนวนผู้ยื่นญัตติ 69 คน ญัตติดังกล่าวจึงตกไป

ต่อการเคลื่อนไหวให้มีการเปิดอภิปรายคณะรัฐมนตรีทั้งคณะ โดยเฉพาะการ อภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีในโอกาสเดียวกันด้วยนี้ เปลว สีเงิน มีความคิดเห็นว่า

...การเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล มันมิใช่ว่าฝ่ายค้านเป็นโจทก์ ฝ่ายรัฐบาล เป็นจำเลยที่จะต้องมาให้ปากคำ มาแก้ข้อกล่าวหา แต่นั่นคือทั้ง 2 ฝ่ายทำหน้าที่ตามที่ ประชาชนมอบหมาย มาแสดง มาบอกกล่าวเล่าสืบให้ประชาชนได้รับทราบ ว่า ในการบริหาร งานที่ผ่านมามีปัญหา อุปสรรค มีผลสำเร็จ มีข้อจะต้องแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เช่นใดทางใดบ้าง

จะขึ้น ถึงแม้ว่าพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ จะเป็นนายกฯ ได้ และการที่นายกฯ อยู่ ได้เพราะทหาร-ตำรวจหนุนให้ เป็น หนุนให้อยู่ก็ตามที แต่เป็นการถูกต้องแล้วที่ให้เกียรติ ประชาชนผ่านทางรัฐสภาด้วยการมานั่งฟัง ยืนชี้แจง ทั้งที่ท่านไม่จำเป็นต้องทำอย่างนั้น ยืนหยัดอยู่ได้ใบตมแห่งก็ตาม

พฤติกรรมทางรัฐสภาครั้งนี้ นับเป็นผลดีแก่คณะรัฐบาลโดยตรง นำที่รัฐบาลผู้ เปรื่อง-ปราดจะ เหลือมันสมองไว้ใครครวญบ้าง การขัคขวางการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจโดยตรงหรือ โดยอ้อมนั้นมิใช่ เป็นการขัคขวางฝ่ายค้าน

แต่ เป็นการปิดประตูใส่ประชาชนโดยแท้

ประชาชนก็อยากรู้ เหมือนกันว่าที่ผ่านมารัฐบาลทำงานอะไรกันบ้าง และในปัญหาที่ผ่านมาและกำลังจะผ่านไป ก็อยากรู้ เหตุผลเหมือนกันว่าทำไมจะต้องเป็นอย่างนั้น การเปิดอภิปรายก็เท่ากับ เปิดโอกาสให้รัฐบาลจับ เข้าคุยกันประชาชนโดยตรง

...พูดจากันครั้งนี้ เหมือนกันยาถ่ายให้สบายโล่ง พลเอกเปรม รัชความเจ็บปวดที่ประชาชนก็จะมีแต่ความสุข ฝ่ายค้านก็จะทยอยกลับที่ตั้งท่าตัว เป็นยาม เผ่าคุณการทำงานรัฐบาลต่อไป ฝ่ายรัฐบาลก็จะนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไข รมัตระวังตัวไม่ให้มองและมูมมามต่อไป

ความคิดเห็นต่อการเคลื่อนไหวให้เปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจครั้งนี้ของ เปลว สีเงิน ยังคงเขียนขึ้นจากการมองไปที่ผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักเช่นเดิม เพราะถือว่า ทั้งสภาผู้แทนราษฎร และรัฐบาล ต่างก็มาจากประชาชน ดังนั้น จึงควรทำหน้าที่ตามที่ประชาชนมอบหมายมาให้ แม้แต่การเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจก็เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ตามแนวทางในระบอบรัฐสภา ต่างจาก "สภาปฏิวัติ" ที่กลุ่มพลังทางการเมืองบางกลุ่มได้จัดตั้งขึ้น ซึ่ง เปลว สีเงิน ได้เขียนวิจารณ์ไว้เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2530

ถ้าพูดถึงสภาปฏิวัติ ผมเห็นหน้า "คุณสงว ทรัพย์สำรวย" หรือ "ล้อต๊อก" ลอยเด่นขึ้นมาทันที และตามด้วยหน้าของ "พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ" เพราะกลุ่มลิเกการเมืองเหล่านั้นประกาศว่า ก่อตั้งขึ้นเพื่อหนน "การปฏิวัติแบบสันติ" ของพลเอกชวลิต

ใน เมื่อสภาที่หนน เป็นสภาตลก คนที่ถูกหนนก็กลายเป็นตัวตลกทางการเมืองไปด้วยโดยปริยาย

แต่ละคนที่ยก เป็นหัวหน้าหัวคาของสภาปฏิวัติอะไรนั้น ท้ากันเหมือนตูดคนไทยทั้งประเทศ ลองให้คนประเภท "ตลกแลกเหล่า-เท่าตามสั่ง" หรือพวกนักการเมืองที่สูญเสียกระดางน้ำข้าวมา เป็นผู้ขึ้นมา

นับแสดงว่าประเทศไทยอยู่ไม่ได้แล้วครับ

...ระบบมันมี อยากจะแก้ไขอะไรให้มันดีขึ้นตามยุค ตามสมัย ตามกาลเทศะ ก็ต้องเข้าไปแก้ไขในระบบ ให้ถูกต้องตามแบบแผน อย่าไปสร้างระบบแปลกๆ ขึ้นมาใหม่ อย่างขึ้นไม่ใช้การแก้ปัญหา มันเป็นการ "สร้างปัญหา"

เรามีรัฐบาล เรามีสภาผู้แทนฯ งานมันไม่เดินตามเป้าหมาย เพราะกลไกมันขัดข้อง เหตุมันอยู่ตรงนี้ มันก็ต้องเข้าไปแก้ที่ต้นเหตุ ไม่ใช่ปวดหัวเอายาแดงป้ายตรงขมับ มันคนละเรื่อง

กรณีของ "สภาปฏิวัติ" เปลว สีเงิน ก็ยังคงยืนอยู่บนหลักการเดิมของตนเอง ในการวิจารณ์ว่า หนทางที่ถูกต้องในการแก้ปัญหาคือ การใช้สิ่งที่มีอยู่ในระบบให้ถูกต้อง อันได้แก่ ระบบรัฐสภา และรัฐบาล ไม่ใช่มาใช้วิธีการที่เป็นการปฏิบัตินอกกลุ่มนอกทางอันจะสร้างแต่ปัญหาให้กับระบบที่เป็นอยู่ เช่นนั้น

จากผลการสำรวจความคิดเห็นที่แสดงไว้ในข้อเขียน ของ เปลว สีเงิน ในส่วนที่เกี่ยวกับสถาบันรัฐสภา ระหว่างปี 2523 - 2530 พบว่า เปลว สีเงิน ให้ความสำคัญต่อสถาบันรัฐสภาสูงมากจนอาจกล่าวได้ว่า สถาบันรัฐสภาคือหัวใจสำคัญของระบอบการปกครองประเทศ ทั้งนี้เพราะ เปลว สีเงิน เห็นว่า รากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นอยู่ที่ประชาชน แต่จำเป็นต้องใช้สถาบันรัฐสภาเป็นกลไกสำหรับการรวบรวมและสรุปข้อแตกต่างที่หลากหลายในความคิดเห็นโดยการโหม่ติจากเสียงส่วนใหญ่เป็นเครื่องตัดสิน.

ผลจากการวิเคราะห์ที่ผ่านมา พบว่า เปลว สีเงิน ยืนยันในหลักการของการที่ผู้ฝ่ายต้องปฏิบัติตามกติกาที่ได้วางไว้เพื่อรักษากติกาประชาธิปไตยให้ดำรงอยู่ ไม่ว่าฝ่ายใดก็ตาม ห้าม "เล่นนอกเกม" แม้แต่ฝ่ายที่ต่อสู้เพื่อรักษา "สาระ" สำคัญของระบอบ

ประชาธิปไตย หากมีพฤติกรรมที่ถือว่าเป็นการผิดกติกาของประชาธิปไตยแล้ว เปลว สีเงิน ก็ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ทำลายประชาธิปไตย ในขณะที่เดียวกัน กลับชมเชยฝ่ายที่ต่อสู้ ตามกรอบกติกา ทั้งๆ ที่มีความคิดเห็นตรงกันข้ามกับตนเอง โดยนัยทางความคิดนี้ อาจสรุปได้ว่า เปลว สีเงิน มีความคิดเห็นบนหลักการของตนเองว่า "วิธีการที่ถูกต้อง จะนำไปสู่เป้าหมายที่ถูกต้อง"

ไม่ว่าสถานการณ์การเมืองจะเป็นเช่นใด เราจะเห็นได้ว่า ในการวิจารณ์แต่ละครั้งของ เปลว สีเงินนั้น เขาได้ยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นที่ตั้ง และในการตัดสินใจทุกครั้ง ก็ยึดมติของเสียงส่วนใหญ่ให้ทุกฝ่ายปฏิบัติตามเช่นกัน นอกจากนี้จะใช้หลักการนี้แล้ว เปลว สีเงิน ยังได้ใช้หลักการของความถูกต้องโดยพิจารณาจากเหตุผลในการกระทำเป็นมาตรฐานในการตัดสินใจของตนเองด้วย แต่ที่สังเกตเห็นก็คือ รากฐานการพิจารณาว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด ของ เปลว สีเงิน นั้นมาจากการพิจารณาว่า ผลที่สุดของแต่ละการกระทำนั้น จะเป็นผลประโยชน์ที่ตกอยู่กับประชาชน หรือเป็นผลประโยชน์ส่วนตัวของผู้กระทำ

แม้ว่า เปลว สีเงิน จะให้ความสำคัญกับระบบรัฐสภามาก แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า เปลว สีเงิน ศรัทธาในองค์ประกอบที่เป็นอยู่ของรัฐสภา ไม่ว่าจะเป็นสภาผู้แทนราษฎร นักการเมือง หรือแม้แต่ผู้ที่คือนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้เพราะบุคคลเหล่านั้น ต่างไม่ยึดถือกติกาที่ได้วางไว้ร่วมกันเป็นแนวทางในการปฏิบัติ และยังประพฤติตัวไม่เหมาะสมในบทบาท และหน้าที่ที่มีอยู่ กรณีของสภาผู้แทนราษฎรก็ได้แก่การไม่เข้าประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำให้การลงมติในสภาต้องพ่ายแพ้ไป เป็นต้น ส่วนกรณีของนักการเมือง ได้แก่ การกระทำที่ยึดถือเพียงผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่ตั้ง และสำหรับกรณีของนายกรัฐมนตรี ก็เห็นได้ชัดก็คือ การประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎรแล้วไม่ยอมลงสมัครรับเลือกตั้ง ดังนั้น ข้อเขียนของเปลว สีเงิน ที่ได้พบเห็นผ่านมานั้น ก็มีการเฝ้าเตือนให้ทุกฝ่ายยึดมั่นในระบบรัฐสภาเสมอ และแนวทางนี้ เปลว สีเงิน ก็ไม่เคยเปลี่ยนไม่ว่าจะเกิดกรณีของสถานการณ์การเมืองกรณีใดก็ตามตลอดระยะเวลาตั้งแต่รัฐบาลเปรม 1 ถึงรัฐบาลเปรม 5 ในปัจจุบัน

ในส่วนที่เป็นความคิดเห็นที่แท้จริงต่อสถาบันรัฐสภาของ เบลว สีเงิน นั้น โรจัน งามแน่น ผู้เป็นเจ้าของนามปากกาดังกล่าว ได้กล่าวถึงความคิดเห็นที่ไม่เคยเขียนออกมา บนหน้าหนังสือพิมพ์ว่า

ระบบทุกวันนี้มัน เป็นจุดบอดและเป็นปัญหา เริ่มตั้งแต่ระบบเลือกตั้ง หรือการจัดกลไก ต่างๆ ที่จะให้ใครมาเป็นผู้ควบคุม ใครมาเป็นรัฐมนตรี ใครมาเป็นคณะรัฐบาล เพราะการ จะหาคนดีมาอยู่ในตำแหน่งต่างๆ เหล่านั้น เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก แต่ที่มันเลือกไม่ได้ที่จะ มา คนดีจากที่ไหน เลยต้องใช้ระบบคานกับ ในที่สุดก็ได้ระบบประชาธิปไตยที่ควบคุมกัน อย่างระบบรัฐสภาที่เป็นอยู่ให้มัน เลวร้ายที่สุด และว่าไปแล้ว ส.ส. ที่มีอยู่ทุกวันนี้ก็ยุ่งกันนัก เป็นพ่อค้า นักเลงอิทธิพล เวลาเลือกตั้งก็ใช้เงินกว่าล้านซื้อเสียงจนได้เป็น ส.ส. เมื่อเป็น ส.ส. ได้ พอเข้าสภาก็ใช้เงินซื้อการเป็นรัฐมนตรี ได้แล้วไหวไหม ก็อย่างที่เห็นๆ กันอยู่ เราจึงน่าจะหาวิธีมาสกัดกัน อาจจะด้วยวิธีที่ว่า คุณเป็น ส.ส. ก็เป็นไป สมัครส.ส. ก็เป็น แค่ ส.ส. ไม่ต้องมายุ่งกับการเป็นรัฐมนตรีเหมือนอย่างระบบของสหรัฐอเมริกา ส.ส. ที่เข้า มายังไม่มีคุณภาพ เมื่อเทียบส่วนแล้ว ส.ส. ที่มีเพียง 20 เปอร์เซ็นต์ ส่วนที่เหลือมีตั้ง 80 เปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้น เราจึงไม่นับถือใครสักคน เพราะคุณแล้ว พวก ส.ส. หรือพวกนัก การเมืองก็เป็นเพียงอาชีพหนึ่งซึ่งเหมือนกับอาชีพอื่นๆ ที่ทำไปเพราะ เป็นหน้าที่ ไม่มีภารกิจ รับผิดชอบรับผิดชอบมากมายหนักหนานัก เพราะเอาเข้าจริงก็ไม่ใช่อาชีพที่ยั่งยืนสำหรับเขา ดังนั้น เมื่อมีอะไรก็ต้องเอาไว้ก่อน กอบโกยไว้ก่อน เพราะอีกไม่นานก็ต้องไปจากตำแหน่ง ที่จริงแล้ว บ้านเรามันมีอำนาจทหารเป็นแกน นักการเมืองที่จะมาก็ต้องเป็นพวกอิทธิพลใน ท้องถิ่น หรือไม่ก็พูดเก่งกะล่อนเก่ง คนก็นึกว่าที่มัน เป็นนักการเมือง เก่งโดยพึ่งจากสิ่งที่เขาพูด

นักการเมืองที่ดีในอุดมคติของเราไม่จำเป็นต้องเป็น ส.ส. หรือรัฐมนตรี แต่เป็นผู้ที่ คอยให้คำชี้แนะได้ว่าทิศทางที่ถูกต้องควร เป็นอย่างไร มาเป็นที่พึ่งพาของผู้เยาว์ทางการเมืองต่อไป ชื่ออนาคตสิ่งที่ดีมัน เป็นไปในกลไกจากประสบการณ์ที่ตนเองผ่านมาให้เขาเห็น ี พฤติการณ์ทั้งทางปฏิบัติและคำพูดที่เชื่อถือได้ ชาติเรายังไม่เห็นเลยคนอย่างนี้ มีแคแอบธรรมดา แล้วก็วิ่งไปชนทหาร รับจ้างเอาเรื่องเข้าสภา ทีนี้ ถ้าเปิดโอกาสให้ข้าราชการประจำ

มาเป็นนักการเมืองได้ เราก็ต้องยอมรับว่าที่จริงข้าราชการประจำเขามีความสามารถ เพราะมาจากการทำงานที่เห็นชัด ผ่านกระบวนการคัดเลือกเลื่อนชั้น แต่ปัญหาอยู่ตรงที่ว่า การคัดเลือกข้าราชการมาเป็นรัฐมนตรีนั้น เป็นเรื่องยากที่จะหาคนที่ซื่อสัตย์เสียสละ และยุติธรรมจริงๆ แล้วคนหรือคณะกรรมการที่จะเป็นคัดเลือกก็เป็นปัญหาอีกนั่นแหละว่าจะได้คนที่ดีจริงมาเป็นคณะกรรมการได้อย่างไร เพราะสภาพที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ อำนาจรัฐมนตรีอยู่ในมือของชนส่วนน้อยของประเทศ คนที่เหมาะสมกลับไปติดกลไกของชนส่วนน้อยที่วางเอาไว้ เราจึงไม่เคยคิดถึงการใช้ระบบรัฐสภาหรือระบบพรรคการเมืองมาเป็นสถาบันหลักในการสร้างประเทศขึ้นมา แต่ที่เขียนวิจารณ์อยู่ทุกวันนี้ก็เขียนไปในส่วนที่เท่าที่เราจะทำได้ทำให้สิ่งที่เป็นอยู่ดีขึ้นได้เท่านั้น และก็ไม่ได้คาดหวังอะไรมากมายนักจากระบบที่เป็นอยู่ เพราะว่าประชาธิปไตยเรามาเริ่มมาผิดตั้งแต่ขั้นพื้นฐานแล้วที่ไปลอกเลียนแบบเมืองนอกมาเขาทั้งหมด

จากการบอกเล่าถึงความคิดที่แท้จริงที่มีต่อสถาบันรัฐสภาของ โรจน์ งามแมน ทำให้เกิดข้อสังเกตว่า การที่เขาได้เขียนแสดงความคิดเห็นที่ยืนอยู่บนจุดยืนของผู้คุ้มครองหรือคอยเตือนให้แต่ละฝ่ายรักษากติกาประชาธิปไตยนั้น มีสาเหตุมาจากเขามีความเชื่อส่วนตัวว่าไม่ว่าด้วยบุคคลที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นักการเมือง รัฐมนตรี และแม้แต่นายกรัฐมนตรีส่วนใหญ่ไม่ใช่ "คนดี" ในสายตาของเขา ยิ่งไปกว่านั้น ระบอบประชาธิปไตยที่เป็นอยู่นี้ เขาเห็นว่ามียากฐานกำเนิดที่ไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้น เขาจึงพยายามเขียนคิดติงและชี้แนะในสิ่งที่เขาคิดออกมาจากพื้นฐานการพิจารณาของตนเองว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องอยู่เสมอ เพื่อให้แต่ละฝ่ายไม่กระทำตนในทางที่ผิดและเป็นที่บันทึกต่อระบอบประชาธิปไตยให้มากไปกว่านี้

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ การที่ข้อเขียนของเปลว สีเงิน ปรากฏออกมาในทางที่สอดคล้องและปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่นั้น อาจเนื่องมาจากความเห็นส่วนตัวที่ว่า นักการเมือง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนใหญ่อีกเช่นกันที่ไม่ได้ทำงานด้วยสำนึกของความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ และด้วยความเสียสละที่แท้จริง แต่มีกระทำในฐานะที่ "การเมือง" เป็นอาชีพหนึ่งซึ่งเป็นหน้าที่ที่ไม่ต่างจากอาชีพอื่นที่คั่งกระ

ประกอบกับอาชีพการ เมือง เป็นอาชีพที่ไม่มีความมั่นคง ดังนั้น นักการเมืองซึ่งรวมถึง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง เป็นรัฐมนตรี จึงใช้อำนาจจากขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ไปในทางที่แสวงหาประโยชน์ให้ตนเอง เตรียมไว้สำหรับการลงทุนทางการเมืองในการเลือกตั้งสมัยต่อไป ดังนั้น เขาจึงได้ให้ข้อเขียนของเขาขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ของประชาชน ซึ่งมักตรงกันข้ามกับผลประโยชน์ของนักการเมืองในความคิดเห็นของเขา และด้วยเหตุทั้งหมดข้างต้น ข้อเขียนที่ได้แสดงออกมา เป็นแง่คิดเกี่ยวกับสถาบันรัฐสภาของเขา จึงยืนอยู่บนหลักการประชาธิปไตยมาโดยตลอด ควบคู่ไปกับการพิจารณาความถูกต้องจากบรรทัดฐานที่ตนเองมีอยู่

แง่คิดเกี่ยวกับสถาบันพรรคการเมือง

ในช่วงที่มีการเคลื่อนไหวให้มีการแก้รัฐธรรมนูญ เมื่อปี 2526 ซึ่งมีพรรคกิจสังคม และพรรคประชาธิปัตย์ เพียงสองพรรค เท่านั้นที่ประกาศตัวต่อต้านการเคลื่อนไหวนั้น ในช่วงของการต่อสู้ทางการเมืองนี้ เปลว สีเงิน ได้เขียนแสดงความคิดเห็นต่อบทบาทของพรรคการเมืองในขณะนั้น ว่า นอกจากพรรคประชาธิปัตย์และพรรคกิจสังคมแล้ว ไม่มีนักการเมืองพรรคใดเลยที่ต่อสู้คัดค้านการเคลื่อนไหวให้มีการแก้รัฐธรรมนูญ แต่ผู้ที่ได้ไม่ได้เป็นนักการเมืองอาชีพอย่าง พล.ต.จำลอง ศรีเมือง กลับออกมาต่อสู้ชนิด "โคตโคตหังตัว" ข้อเขียนนี้ เปลว สีเงิน ได้เขียนไว้เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2526 และต่อมา ในวันที่ 7 มีนาคม ปีเดียวกัน ก็ได้เขียนย้ำทำนองเดียวกันอีกครั้งหนึ่งว่า นอกจากพรรคกิจสังคมและพรรคประชาธิปัตย์แล้วสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคอื่นๆ ล้วนแต่ "ทรยศความไว้วางใจของประชาชน" โดยหนุนให้มีการแก้รัฐธรรมนูญจนผ่านวาระสอง แต่ในวันที่ 15 มีนาคม เปลว สีเงิน ได้กลับมาตำหนิสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ที่ "ไฮบาร์คล่วงเกิน หยาบช้ำคประจานแม้กระทั่งบุคคลที่ตายไปแล้ว" ว่าเป็นการกระทำที่ "เล่นนอกเกม" แม้ว่าการกล่าวถึงเป้าหมายในการกระทำนั้น เพื่อต่อต้านการแก้รัฐธรรมนูญที่จัดตั้งพัฒนาการของประชาธิปไตยก็ตาม

ในช่วงที่มีการเคลื่อนไหวให้แก้รัฐธรรมนูญนี้ จะเห็นได้ว่า เปลว สีเงิน ไม่ยอมรับพรรคการเมืองใดเลยนอกจากพรรคกิจสังคมที่มี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นหัวหน้าของการต่อสู้กับฝ่ายที่เรียกร้องให้มีการแก้รัฐธรรมนูญ เพราะแม้แต่พรรคประชาธิปัตย์ที่ครั้งหนึ่ง เปลว สีเงิน ได้เคยเขียนชมว่าเป็นพรรคการเมืองที่ต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย แต่ในที่สุดก็กลับมีการกระทำที่ฝ่าฝืนกติกาของประชาธิปัตย์

ความไม่ศรัทธาในพรรคการเมืองของ เปลว สีเงิน ดูเหมือนจะยิ่งเด่นชัดขึ้นเมื่อถึงสมัยที่ใกล้มีการประกาศตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทั้งหมดในวันที่ 20 กันยายน 2528 เปลว สีเงิน ได้กล่าวถึงผู้สมัคร 2 คนจากพรรคประชาธิปัตย์ และพรรคก้าวหน้าที่ประกาศตัวลงสมัครแล้ว แต่ต่อจากนั้น ก็วกกลับมาเขียนถึง พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ในลักษณะที่สนับสนุนให้ลาออกจากราชการทหารลงสมัครรับเลือกตั้ง ด้วยการให้เหตุผลว่า

ผมก็หวังให้ท่านพลตรี จำลอง ศรีเมือง นั้นแหละโคลงมาชิงชัยให้มันศรีกรศรี ไทนา ก็เคยถูกพรรคกิจสังคมทาบตาม และเจ้าตัวก็มีความคิดจะลาออกมาเล่นทางนี้อยู่แล้ว ซินอยู่ไปก็แค้นหาแก้ว คากองทัพเท่านั้น ไม่มีพรรคมีผลกับสังคม

...ผมก็เห็นมีแต่ท่านมหาจำลองที่แหละครับที่จะสานปณิธานเพื่อนร่วมรุ่นให้ตายดาหลับคือโคดเข้ามาสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าฯ กทม. และเพื่อเป็นราศีประดับรุ่น

รุ่น 7 ที่เป็นกบฏก็มีแล้ว เป็นพ่อค้าก็มีแล้ว เป็นมหาก็มีแล้ว...มาเป็นผู้ว่า กทม. ชักคนประชาชนชาวเมืองหลวงคงไมหวงคะแนนสำหรับท่านหรือครับ

ต่อมาวันที่ 1 พฤศจิกายน เปลว สีเงิน ก็ได้แสดงถึงความคิดเห็นต่อพรรคการเมืองออกมาอย่างชัดเจนว่า คนเองไม่ศรัทธาในสถาบันพรรคการเมืองเลย แต่กลับไขว่คว้าความหวังที่จะเห็นบุคคลที่มี "ความดี" มาเป็นผู้บริหารมากกว่า เปลว สีเงิน

ได้เริ่มต้นการเขียนในคอลัมน์ประจำวันนั้นด้วยการกล่าวถึงลักษณะการเดินเรื่องของนิยายกำลังภายในของจีนก่อนว่า จะเป็นการสู้รบระหว่างฝ่ายธรรมะ กับฝ่ายอธรรม และในที่สุดฝ่ายธรรมะซึ่งพ่ายครั้งแล้วครั้งเล่า จะรวมตัวกันเข้าปราบฝ่ายอธรรมจนสำเร็จ หลังการพรรณานี้แล้ว เปลว สีเงิน ก็ได้เปรียบเทียบว่า นายชนะ รุ่งแสง ผู้สมัครชิงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จากพรรคประชาธิปไตยเป็นเสมือนฝ่ายอธรรม ส่วน พล.ต.จำลอง ศรีเมือง เปรียบเสมือนฝ่ายธรรมะ

ภายหลังจากที่ผลการนับคะแนนผู้สมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครออกมาแล้ว และปรากฏว่า พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ชนะผู้สมัครอื่นด้วยคะแนนนำอย่างท่วมท้น เปลว สีเงิน จึงได้สะท้อนความคิดเห็นต่อสาเหตุที่ พล.ต.จำลอง ได้รับชัยชนะในคอลัมน์ประจำวันวันที่ 16 พฤศจิกายน ว่า

...การที่คนกรุงเทพมหานครประสานสามัคคี พร้อมใจกันเลือก "พลตรีจำลอง ศรีเมือง" เข้าไปรับตำแหน่ง "ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร" ครั้งนี้ นับเป็นการเริ่มขึ้นบทใหม่ของประวัติศาสตร์การเมืองไทย ซึ่งทั้งประชาชน ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ ทุกหมู่เหล่า จะต้องศึกษาร่วมกันอย่างใกล้ชิด

ประการแรก ชี้ให้เห็นชัดว่าระหว่าง "ตัวบุคคล" กับ "พรรคการเมือง" ไม่มีใครเหนือกว่าใคร เพราะทั้งสองนั้นจะต้องเกือกลีให้สอดคล้องซึ่งกันและกัน คนสร้างพรรค และพรรคก็สร้างคน

ประการที่ 2 เป็นการพิสูจน์ให้เห็นอีกเช่นกันว่า คะแนนจัดตั้งหรือจะมาล้พลังเงา ไม่มีศาสนา อามิสสินจ้างใด มาสกัดกั้นพลังศรัทธามหาชนได้เด็ดขาด ถ้าบุคคล หรือพรรคการเมืองนั้นมา สร้างตัวเองให้ประชาชนมั่นใจได้ว่า นั่นคือหลักศิลาที่ เขาจะทิ้งทิ้ง

และประการที่ 3 ผมคิดว่า การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการ "สอบไล่" ให้กลุ่มเผด็จการ คูเปอร์ เซนต์ ในเมื่อมีตัวบุคคลซึ่งชาวบ้านเขาศรัทธารับใช้การเมือง ชาวบ้านก็พร้อมสนับสนุน ไม่ยอมปล่อยสิทธิ์ตามผลพวงประชาธิปไตยให้ผู้อื่นปล้นสะคมก็ได้ขาด...

จากกรณีนี้ทำให้เห็นว่า กระแสความคิดของเปลว สีเงิน ที่ไม่ค่อยจะยอมรับสถาบันพรรคการเมืองเท่าใดนักนั้น ในที่สุดก็ได้ปรากฏเป็นอีกความคิดเห็นหนึ่งที่เป็นรูปธรรมขึ้น นั่นก็คือ เปลว สีเงิน นับถือ "ตัวบุคคล" ที่มีคุณสมบัติที่เรียกความศรัทธาจากประชาชนได้มากกว่าที่จะนับถือความเป็นพรรคการเมือง อย่างไรก็ตาม เปลว สีเงิน ก็ยังให้น้ำหนักกับทั้งตัวบุคคลและพรรคการเมืองไม่ต่างกันนัก เพราะถือว่าทั้งสองส่วนมีส่วนเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน แต่โดยนัยแห่งความคิดนี้ ดูเหมือนเปลว สีเงิน จะพยายามเน้นว่า หากพรรคการเมืองขาดซึ่งบุคคลที่มีความดีและความสามารถพอที่จะสร้างความศรัทธาและความยอมรับในหมู่ประชาชนแล้ว พรรคการเมืองนั้นจะไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชน นัยแห่งความคิดนี้ สังเกตเห็นได้จากการที่เปลว สีเงิน ให้เหตุผลว่า "คะแนนจัดตั้งหรือจะมาสู้พลังเจียบไม่มีศาสตร์" เพราะโดยทั่วไปแล้ว การเมืองในระบบพรรคการเมืองนั้น พรรคการเมืองต่างๆ จะต้องพยายามหาฐานคะแนนเสียงที่สนับสนุนตนเองด้วยการจัดตั้งกลุ่มผู้สนับสนุนขึ้นรองรับการเลือกตั้ง

จากกรณีเดียวกันนี้ เราจะสามารถเห็นได้ถึงความคิดของเปลว สีเงิน อีกประการหนึ่งด้วยว่า นอกจากเขาจะให้ความสำคัญกับ "ตัวบุคคล" สูงมาก จนอาจกล่าวได้ว่าสูงกว่าการให้ความสำคัญต่อสถาบันพรรคการเมืองด้วยแล้ว เขายังมีความคิดเห็นด้วยว่า หากระบบการเมืองใดได้คนดีและมีเสียงสนับสนุนจากความศรัทธาของประชาชนแล้ว การที่อำนาจเผด็จการจะเข้ามาแทรกแซงในระบบการเมืองนั้น เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก ทั้งนี้เพราะประชาชนจะเข้ามาปกป้องผู้ที่เขาให้ความศรัทธา

หลังจากที่รัฐบาล ได้ประกาศยุบสภา เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2529 อันเนื่องมาจากพระราชกำหนดชนสงทางบกไม่ผ่านการรับรองของรัฐสภา โดยฝ่ายรัฐบาลแพ้เพียง 3

เสียง และกำหนดให้มีการเลือกตั้งใหม่ในวันที่ 27 กรกฎาคมนั้น ปรากฏว่า เมื่อใกล้ถึงวันเลือกตั้งเข้ามา พรรคการเมืองหลายพรรคได้เริ่มส่อเค้าให้เห็นว่า จะให้ พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ มาเป็นนายกรัฐมนตรีอีกหลังจากที่การเลือกตั้งผ่านไปแล้ว เปลว สีเงิน ได้เขียนคำพิเจตนาของพรรคการเมืองดังกล่าวในขณะนี้ไว้อย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน ได้เขียนไว้ตอนหนึ่งว่า

...ในแบบแผนที่ควรจะเป็นไป การให้ประชาชนเลือกพรรคหนึ่ง จะเป็นผลดีแก่ประชาธิปไตยในระบบสภา แต่วิธีปฏิบัติในกระแสการเมืองขณะนี้มันขัดแย้งจนเห็นได้ชัด กลายเป็นว่าในขณะที่อนุญาตให้ประชาชนเลือกพรรค แต่พวกพรรคการเมืองกลับหันไปหุบ "คนนอกพรรค" มาเป็นนายตัวเอง

แม้กระทั่งประชาธิปไตย ซึ่งทั้งอยากและทิ้งกลัวในการยกเอาพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ มาเป็นยันต์ปิดกระหม่อม จากปากก็พูดจะให้ นายพิชัย เป็นนายกฯ แต่จากใจจะให้ป่าเป็นนายกฯ นโยบายการหาเสียงเลยไม่เป็นเอกภาพ แยกแยะไปตามสภาพท้องถิ่น...

วันรุ่งขึ้น เปลว สีเงิน ได้เขียนย้ำอีกด้วยว่า

...พรรคประชาธิปไตยยืนหยัดมาได้ 40 ปีโดยไม่มีพลเอกเปรม แล้วครั้งนี้จะทรยศต่อบรรพบุรุษพรรค ด้วยการหลอกให้คนเลือกพรรค แล้วคนในพรรคเอาพรรคศิลาบ คลาบ ไปถวายคนนอกพรรคอย่างพลเอกเปรม อย่างนั้นหรือ?

และในวันที่ 4 กรกฎาคม เปลว สีเงิน ก็ได้เขียนถึงพรรคการเมืองที่หลอกลวงประชาชนอีก โดยย้ำว่า แต่ละพรรคการเมืองเพียงหวังเข้ามาแบ่งสรรปันส่วนผลประโยชน์ให้ลงตัวด้วยการจัดตั้งรัฐบาลผสมเท่านั้น โดยกล่าวไว้ว่า

...อย่างไรก็ตาม ทั้งพรรคประชาธิปัตย์ กิจสังคม และก้าวหน้า ก็เปิดทางเดินไว้ให้ตัวเองสายหนึ่ง นั่นคือถ้าพรรคตัวเองได้เสียงไม่พอจัดตั้งรัฐบาล ในกรณีจะต้องเป็นรัฐบาลผสม ซึ่งแน่นอนย่อมไม่มีพรรคใดยอมให้พรรคใด เป็นผู้นำรัฐบาล

เขาจะอ้างเพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ ยกพลเอกเปรม เป็นนายกฯ ต่ออีกครั้ง

เท่านั้นก็เห็นธาตุแท้ของแต่ละคน แต่ละพรรคแล้ว หาพรรคที่ "จริงใจ" ต่อประชาชนได้ยาก เพียงขั้นต้นก็เริ่มหลอกประชาชน แล้วถ้าได้เป็นรัฐบาล ประชาชนจะอยู่ในสายตาของรัฐบาลหรือ

ในใจของแต่ละพรรค ล้วนซบซึงกันดีที่นั่นว่า ผู้นำรัฐบาลคนต่อไปจะพ้นไปจาก พลเอกเปรม คิมสุลานนท์ ไม่ได้โดยเด็ดขาด

แต่ก็พยายามปกปิดความจริงในใจ สวมหน้ากากหลอกประชาชน เพียงหวังคะแนนเสียง

เลือกตั้งเสร็จ เอาจำนวน ส.ส.แต่ละพรรคมารวมกัน แบ่งสรรปันส่วนในผลประโยชน์ลงตัว ก็จะมีคำพูดที่ให้สัญญาประชาชนว่าจะไม่เอาพลเอกเปรม เป็นนายกฯ เสียสิ้น...

ในที่สุด เมื่อผลปรากฏออกมาว่า พรรคการเมืองต่างยอมรับให้ พล.อ. เปรม คิมสุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่งตามที่คาดหมายไว้ เปลว สีเงิน จึงได้เขียนข้อความถึงครั้งหนึ่งที่พรรคการเมืองหลายพรรคได้พยายามต่อสู้ไม่ให้มีการแก้รัฐธรรมนูญ และเสนอให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากนั้น จึงได้สรุปว่า ในที่สุดแต่ละพรรคก็มีได้ใส่ใจกับข้อเรียกร้องที่เคยต่อสู้กันมา ทั้งนี้เนื่องจาก "สันดานกะล่อน" ของพรรคการเมืองใหญ่ ดังเห็นได้จากข้อเขียนในคอลัมน์วันที่ 23 สิงหาคม ว่า

มีบางกลุ่มและบางพรรคผู้อ้างว่า "รักประชาธิปไตย" เสนอแนวทางที่จะแก้รัฐธรรมนูญให้ เป็นว่า "นายกรัฐมนตรีต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร" และบางกลุ่มบางพรรคก็เสนอให้แก้ "ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา" และอื่นๆ อีกหลายฉบับ

ผม เห็นแล้วก็ขำปนสม เพศ ไม่ทราบว่าเป็นการแสดงออกเพื่อกลบเกลื่อนความกลอกกลิ้งเอาผลประโยชน์เฉพาะหน้า หรือว่ามีเจตนาจริงจังและจริงจังตามขั้น

...ถ้าพรรคการเมืองเพียงแต่เคารพเสียงประชาชน เคารพแบบแผนประชาธิปไตย และเคารพความเป็นนักการเมืองที่ "น้ำยา" ของตัวเองเท่านั้น เราก็จะได้นายกฯ ที่คนทั้งประเทศพอใจ และไม่จำเป็นต้องมาบ๊าว บอว ขอแก้รัฐธรรมนูญ

...ในสถานการณ์ของประเทศไทย ไม่มีอะไรรองรับสถาบันการเมืองได้แน่นอนว่า คนที่มีคะแนนเสียงเป็นแสนๆ จากการเลือกตั้ง ได้มาเพราะศรัทธาบริสุทธิ์ มิใช่ได้มาเพราะเป็นมาเพียใหญ่ในจังหวัดแล้วใช้เงินหวานซื้อ

เพราะฉะนั้น มาตรานี้ไม่ต้องแก้หรอกครับ สิ่งที่ต้องแก้คือ "สันดานกะล่อน" ของพรรคใหญ่ๆ ในรัฐบาลนั้นแหละ

จากเหตุการณ์ที่ พล.อ. เปรม ได้ประกาศยุบสภา และจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปใหม่ นี้ เป็นข้อยืนยันถึงความคิดเห็นของ เปลว สีเงิน ที่มีต่อสถาบันพรรคการเมืองว่า เขาได้สรุปหรือเรียบจากพฤติการณ์ของพรรคการเมืองทั้งหมดในประเทศไทยที่ผ่านมาว่า ไม่มีพรรคการเมืองใดที่จะรักษาเจตนารมณ์ของตนเองไว้ได้ แม้แต่พรรคการเมืองพรรคใหญ่ เช่น พรรคประชาธิปัตย์ และพรรคกิจสังคม ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะยึดถือหลักการประชาธิปไตยมากกว่าพรรคการเมืองอื่นๆ ก็ยังเป็นพรรคการเมืองที่ต่อสู้เพื่อผลประโยชน์ของพรรค มิใช่ผลประโยชน์ของประชาชน นอกจากนี้ ยังไม่เคยรักษาคำมั่นสัญญาของตนเองที่ให้อำนาจประชาชนด้วย เพราะในที่สุดทุกพรรคต่างมุ่งหวังเพียงขอมีส่วนร่วมในการจัดตั้งรัฐบาลผสม

โดยไม่ว่าถึงหลักการที่ได้ต่อสู้กันมาว่า นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้งและพรรคการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งจะมีที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด เป็นผู้จัดตั้งรัฐบาลเอง หรือจัดตั้งร่วมกับพรรคการเมืองอื่น ซึ่งในที่สุด เปลว สีเงิน ถึงกับสรุปในแนวทางที่ว่า พรรคการเมืองต่างมี "ลับตาคนกะล่อน" และไม่มีอะไรรองรับสถาบันการเมืองได้แน่นอนว่า คนที่ได้คะแนนเสียงเป็นแสนๆ จากการเลือกตั้ง ได้มาเพราะศรัทธาอบริสุทธิ ไม่ใช่ได้มาเพราะเป็นมาเพียงในจังหวัดแล้วใช้เงินหวานซื้อ

จากการสำรวจความคิดเห็นในข้อเขียนของ เปลว สีเงิน ที่มีต่อสถาบันพรรคการเมือง นับตั้งแต่รัฐบาลเปรม 1 ถึงปัจจุบัน สามารถสรุปได้อย่างชัดเจนว่า เปลว สีเงิน ไม่มีความเชื่อถือในความ เป็นพรรคการเมืองของทุกพรรคที่เป็นอยู่เลย ทั้งนี้ เพราะพฤติกรรมของแต่ละพรรคที่กระทำลงไปนั้นได้บ่งบอกถึงการไม่มีจุดยืน และกระทำไปเพียงเพื่อผลประโยชน์ของพรรคตนเองและผลประโยชน์ของแต่ละนักการเมืองด้วย อย่างไรก็ตาม เปลว สีเงิน ก็มีได้ปฏิเสธถึงส่วนดีของระบบพรรคการเมือง แต่ชี้ให้เห็นในประเด็นที่ว่า ระบบพรรคการเมืองที่เป็นอยู่นั้น เป็นระบบที่มีได้ปกป้องระบอบประชาธิปไตยได้อย่างแท้จริง เพราะเนื่องมาจากการที่นักการเมืองในแต่ละพรรคการเมืองยังคิดถึงแต่ผลประโยชน์ของตนเองเป็นหลัก

ด้วยความเชื่อดังที่เป็นอยู่ เปลว สีเงิน จึงให้ความสำคัญต่อ "ตัวบุคคล" ที่มีทั้งความดีและความสามารถเยี่ยม พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ที่ได้รับเลือกตั้งจากพลังศรัทธาของประชาชนให้เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครว่า บุคคลเช่นนี้จะ เป็นผู้ที่สามารถขับเคลื่อนการขยายตัวของอำนาจฝ่ายเผด็จการได้ ทั้งนี้ เพราะมีฐานการสนับสนุนจากประชาชนรองรับอยู่

สำหรับแง่คิดต่อสถาบันพรรคการเมืองที่เป็นความคิดจริงของ โรจน์ งามแมน ผู้เขียนคอลัมน์ "สะบัดปากกา ตีแสบหน้า" ภายใต้นามปากกา "เปลว สีเงิน" นั้น โรจน์ ได้กล่าวถึงแง่คิดของเขาว่า

บทบาทที่ควรจะเป็นของพรรคการเมืองนั้นยังเป็นเรื่องลึกลับ เพราะพรรคการเมืองในเมืองไทยมันเริ่มต้นมาในทางที่ผิด ผิดตั้งแต่เอาประชาธิปไตยมาใช้ตั้งต้นแล้ว คนยังไม่พร้อมยังไม่ต้องการสิ่งที่ต้องการอย่างแท้จริงในชีวิตของเขา คนไทยนี้ เราต้องยอมรับว่า มันจน ต้องการอาหารการกิน ความเป็นอยู่ที่ดี ต้องการอาชีพ มากกว่าจะเอาประชาธิปไตยมาให้ในขณะที่เขายังหิว ในเมื่อมันผิดอย่างนี้ ให้อาหารผิดประเภทมาตลอด เราจึงยังไม่เคยคิดว่า บทบาทของพรรคการเมืองที่ควรจะเป็นจริงๆ มันควรเป็นอย่างไร แต่เรารู้แล้วว่า เมืองไทยไม่สามารถบรรลุเป้าประสงค์ด้วยระบบพรรค ต้องใช้ตัวบุคคลก่อนแล้วถึงจะมาถึงระบบพรรค ไม่ใช่ตั้งพรรคแล้วค่อยมาหาคน ทุกวันนี้มันเป็นอย่างนี้ ต้องได้คนดี และคนยอมรับก่อน เพราะเรายังไม่ได้พัฒนาในเรื่องความรู้สำนึกคิด เรื่องประชาธิปไตย หรือเรื่องระบบการเมืองแบบเสรีที่กว้างขวาง ระดับคนมันต่างระดับกันมากในเวลานี้ จะไปยึดเยียดให้เขาเข้าใจประชาธิปไตยเขาไม่เข้าใจหรอก แล้วเขาจะเข้าใจพรรคการเมืองได้อย่างไร แต่ถ้าออกถึงพลเอกเปรมหรือมหาจำลอง อย่างนี้เขาเข้าใจกันได้ว่าทั้งสองคนนี่ให้อะไรกับพวกเขาได้ จึงต้องสร้างจากตัวบุคคลก่อน เราจึงไม่เคยเน้นในเรื่องพรรค เราเน้นเรื่องตัวบุคคล ระยะแรกเรานิยมระบบเผด็จการตัวบุคคลมากกว่า แต่ตัวบุคคลนี้จะต้องดีนะ

เรื่องพรรคการเมืองที่ดีมันพูดได้ แต่เราไม่อยากจะพูดอะไรหุหุ ที่มันเป็นไปได้ไม่ได้ ในบ้านเราอย่าเพิ่งไปคิดมัน ตั้งพรรคการเมืองละมันตั้งได้ แต่ในหลักปฏิบัติ เอาพรรคมาปกครองประเทศมันเป็นไปได้ไหม เห็นไหมมันห่างไปทุกที เห็นรัฐบาลเปรมไหม ก็พรรคแล้วที่เข้าไปร่วมกันอยู่ เพราะพรรคการเมืองมันไม่มีคุณภาพ ไม่ได้เสียสละ เข้าไปเพื่อจะเอาเพียงว่าขอกูสักครั้งเกิด ที่กูบ้าง เหมือนอย่างที่บริหาร (บริหาร ศิลปอาชา) บอกว่า เป็นฝ่ายค้านจนมานานแล้ว และคูรีระ (วีระ มลิกพงศ์) เสียก่อน เมื่อก่อนมีอะไร ก็อย่าไม่มีน้ำจะชกเลย เราจึงเห็นว่า เมืองไทยต้องมีการจัดระบบรากฐานใหม่ ไม่ใช่แก้ที่ปลายเหตุ เมื่อฐานมันอ่อนเต็มที อะไรมันก็ทรุด มันต้องเริ่มมาจากตัวบุคคลก่อน ต้องสร้างศรัทธาจากตัวบุคคลก่อน เป็นประชาธิปไตยแบบไทยๆ คือต้องเคารพเชื่อฟังผู้นำ เพราะเราสอนกันมาอย่างนั้น นักเรียนต้องเชื่อครู ต้องเชื่อฟังพ่อแม่ ก็ต้องสร้างตัวบุคคลที่น่าเชื่อถือได้มาเป็นผู้นำก่อน เพื่อวางปรับระดับรากฐานใหม่

ลองดูกันซิว่า สิ่งที่อยู่ใต้ทุกวันนี้มันอยู่ได้เพราะพรรคการเมืองหรือเปล่า อยู่ได้เพราะพลเอกเปรมนี้แหละ ก็คือตัวบุคคลอีกนั่นแหละ ถ้าหากอยู่ได้ด้วยพรรคการเมืองแล้ว ลองดูซิว่าพรรคประชาธิปัตย์ก็ลาออกจากการร่วมรัฐบาลหรือเปล่า ก็ไม่กล้าออก ที่ยังอยู่ก็เพราะความเป็นเปรมนี่แหละ เราต้องคิดจากข้อเท็จจริง อย่าไปมองจากสิ่งที่ผิวเผินว่ามันอยู่ด้วยระบบอะไร ระบบพรรค กระดองของมัน เป็นพรรค แต่ใจของมันนับถือตัวบุคคล แม้แต่พรรคก็ยังนับถือตัวบุคคลเลย ต้องไปหนุนเปรมอยู่คนเดียวสิหาพรรค

จากการวิเคราะห์ประกอบกันทั้งในส่วนที่เป็นแง่คิดเกี่ยวกับสถาบันการเมืองที่เป็นข้อเขียน และส่วนที่เป็นการบอกเล่าถึงความคิดของตนเอง จะเห็นได้ว่า ทั้งเปลว สีเงิน และโรจน์ งามแน่น ที่รากฐานการคิดมาจากพื้นฐานเดียวกันคือ การไม่ยอมรับต่อบทบาทของสถาบันพรรคการเมืองที่เป็นอยู่ ขณะเดียวกัน ก็หันมาให้ความสำคัญต่อบทบาทของ "ตัวบุคคล" ในการสร้างรากฐานของระบบการเมืองของไทยขึ้นมาใหม่

ข้อเขียนของ เปลว สีเงิน มีพัฒนาการของความคิดเห็นต่อสถาบันพรรคการเมืองขึ้นมาให้เห็นอย่างค่อนข้างชัด เนื่อง นับจากการยอมรับบทบาทของพรรคกิจสังคม และพรรคประชาธิปัตย์ เพียงสองพรรคเท่านั้นที่มีแนวทางการเมืองที่ต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย แต่พรรคอื่นล้วน "ทรยศความไว้วางใจของประชาชน" ต่อมา ก็ได้เลื่อมความเชื่อถือต่อพรรคการเมืองทั้งสองโดยที่พรรคหนึ่งมุ่งเพียงขอล้มรัฐบาล อีกพรรคหนึ่งก็กระทำผิดกติกาประชาธิปไตย และในที่สุดทั้งสองพรรคนี้ก็ผิดสัจจะตนเองที่ เปลี่ยนเจตยินจากการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง มาเป็นการยอมรับให้มาเป็นนายกรัฐมนตรีได้ จากนั้น ความคิดเห็นของ เปลว สีเงิน ก็ได้สรุปออกมาชัดเจนว่า ทุกพรรคการเมืองต่างหวังเพียงขอได้เป็นรัฐบาล และไม่เคยถึงผลประโยชน์ของประชาชน นอกจากผลประโยชน์ของตนเอง แต่เมื่อ เกิดกรณีของ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ที่ชนะการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอย่างท่วมท้นท่ามกลางความศรัทธาของคนกรุงเทพมหานคร เปลว สีเงิน จึงได้ละท่อนความคิดเห็นอีกแนวหนึ่งของตนขึ้นมาว่า ระบบตัวบุคคลที่เป็นคนคิดเองที่จะมีพื้นฐานระบบการเมืองขึ้นมาใหม่ได้ ไม่ใช่ระบบพรรคการเมืองดังที่เป็นอยู่